

EBA/GL/2015/10

22.09.2015

Gairės

dėl įnašų į indėlių garantijų sistemas apskaičiavimo metodų

	Data
<u>Originalas:</u>	22.09.2015
➤ <u>0</u>	
<u>Pataisyta:</u> 58 dalis ir 1 priedas (21 dalis)	13.06.2016
➤ <u>C1</u>	

EBI gairės dėl įnašų į indėlių garantijų sistemas apskaičiavimo metodų

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamas laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma tam tikroje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės pirmiausia yra skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 22.11.2015. privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateiks jokio pranešimo, EBI laikys, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti adresu compliance@eba.europa.eu užpildžius EBI interneto svetainėje pateiktą formą ir įrašius nuorodą „EBA/GL/2015/10“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turinys įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Dalykas

5. 2014 m. birželio 12 d. Oficialiajame leidinyje paskelbta naujoji 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų (Direktyva 2014/49/ES), kuria nauja redakcija išdėstoma Direktyva 94/19/EB su pakeitimais². Direktyva 2014/49/ES derinami indėlių garantijų sistemų (IGS) finansavimo mechanizmai ir suteikiami įgaliojimai rinkti rizika pagrįstus įnašus. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnį įnašai į IGS grindžiami apdraustųjų indėlių suma ir atitinkamų narių patiriamos rizikos laipsniu. IGS gali rengti ir naudoti savus rizika-pagrįstų narių įnašų apskaičiavimo metodus. Kiekvieną metodą patvirtina kompetentinga valdžios institucija, bendradarbiaudama su paskirta valdžios institucija. Apie patvirtintus metodus informuojama EBI.
6. Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įnašai apskaičiuojami proporcingai pagal narių riziką, tinkamai įvertinus įvairių verslo modelių rizikos pobūdį. Taikant tuos metodus taip pat galima atsižvelgti į balanse nurodytą turtą ir rizikos rodiklius, pavyzdžiui, kapitalo pakankumą, turto kokybę ir likvidumą.
7. Šiomis gairėmis įvykdomi pagal Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 3 dalį EBI suteikti įgaliojimai parengti gaires, kuriose nustatomi įnašų į IGS apskaičiavimo metodai, visų pirma, tose gairėse nurodant apskaičiavimo formulę, konkrečius rodiklius, narių rizikos klases, konkrečioms rizikos klasėms priskiriamų rizikos koeficientų ribas ir kitus būtinus elementus.
8. Šiose gairėse nustatomi įnašų į IGS sistemų tikslai ir principai. Jose taip pat teikiamos rekomendacijos dėl konkrečių aspektų, į kuriuos derėtų atsižvelgti rengiant ir vertinant rizika pagrįstų įnašų apskaičiavimo metodus, kartu tinkamai atsižvelgiant į nacionalinį bankų sektorių ir įstaigų narių verslo modelių ypatumus.

Apibrėžtys

9. Be Direktyvos 2014/49/ES 2 straipsnyje pateiktų apibrėžčių, šiose gairėse vartojamos šios sąvokos:
 - a. Įnašų į IGS sistema – tai IGS finansavimo susitarimas, pagal kurį iš įstaigų narių galima rinkti ir *ex ante*, ir specialiuosius *ex post* įnašus;
 - b. apskaičiavimo metodas – tai metodas institucijų narių įnašams į IGS apskaičiuoti;

² 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų, OL L 173, 2014 6 12, p. 149–178.

- c. įstaiga narė – tai kredito įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013³ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, dalyvaujanti tam tikroje IGS;
- d. metų tikslinis lygis – tai įnašų suma, kurią IGS planuoja surinkti tam tikrais metais iš įstaigų narių;
- e. PTVP tai – priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES⁴ 97 straipsnyje ir patikslinta EBI gairėse dėl PTVP bendros tvarkos ir metodikos pagal Direktyvos 2013/36/ES 107 straipsnį.

Santrumpos:

- a. IGS – indėlių garantijų sistema;
- b. IUS – institucinė užtikrinimo sistema.

Taikymo sritis ir lygis

- 10. Šios gairės skirtos kompetentingoms valdžios institucijoms ir paskirtoms valdžios institucijoms, kaip atitinkamai apibrėžta Direktyvos 2014/49/ES 2 straipsnio 1 dalies 17 ir 18 punktuose.
- 11. Kompetentingos valdžios institucijos ir paskirtos valdžios institucijos turėtų užtikrinti, kad šiomis gairėmis būtų vadovujamasi IGS rengiant rizika pagrįstų narių įnašų apskaičiavimo metodus ir naudojamosi tvirtinant tuos apskaičiavimo metodus pagal Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 2 dalį.
- 12. Jeigu už apskaičiavimo metodų rengimą atsako kompetentingos valdžios institucijos arba paskirtos valdžios institucijos, jos turėtų taikyti šių gairių nuostatas.
- 13. Apskaičiavimo metodas turėtų būti taikomas ir *ex ante* įnašams, ir specialiesiems *ex post* įnašams apskaičiuoti. Taigi *ex post* įnašai turėtų būti apskaičiuojami remiantis tuo pačiu rizikos suskirstymu į kategorijas, kuris taikomas apskaičiuojant paskutinius metų *ex ante* įnašus.
- 14. IGS turėtų prašyti kompetentingos valdžios institucijos patvirtinimo prieš pradėdama taikyti apskaičiavimo metodą. Kompetentingų valdžios institucijų patvirtinimas IGS turėtų būtų pratęsiamas, kompetentingų valdžios institucijų nuomone, pakankamai dažnai ir bet kuriuo atveju prieš įtraukiant kokius nors esminius pakeitimus į jau patvirtintą apskaičiavimo metodą. Apie neesminius pakeitimus kompetentingoms valdžios institucijoms turėtų būti pranešama kasmet.
- 15. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 15 straipsnio 1 dalį valstybės narės kontroliuoja, kad kredito įstaigos, kurios pagrindinė buveinė yra už Sąjungos ribų, jų teritorijoje įsteigtų filialų indėlių apsauga būtų lygiavertė Direktyvoje 2014/49/ES nustatyta apsaugai. Jeigu apsauga nelygiavertė, pagal Direktyvos 2013/36/ES 47 straipsnio 1 dalį valstybės narės gali numatyti,

³ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, OL L 176, 2013 6 27, p. 1.

⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB, OL L 176, 2013 6 27, p. 338.

kad tie filialai privalo prisijungti prie valstybių narių teritorijoje veikiančios IGS. Bet kuriuo atveju IGS privalo vykdyti prievolės rinkti rizika pagrįstus įnašus iš savo narių pagal Direktyvos 2014/49/ES 10 ir 13 straipsnius.

16. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 47 straipsnį už rizikos ribojimo reikalavimus ir trečiųjų šalių kredito įstaigų filialų priežiūrą atsako valstybės narės. Daugelis šiose gairėse numatytų rizikos koregavimo rodiklių šiems filialams netaikoma, ir todėl galimybę nustatyti rizikos koregavimą tokiems filialams pagal jiems taikomus nacionalinės teisės aktus reikėtų palikti valstybėms narėms. Todėl trečiųjų šalių kredito įstaigų filialai neturėtų patekti į šių gairių taikymo sritį.

II antraštinė dalis. Gairės dėl įnašų į IGS apskaičiavimo metodų rengimo

I dalis. Įnašų į IGS sistemų tikslai

17. Įnašų sistemose turėtų būti:

- a. užtikrinama, kad IGS finansavimo sąnaudas iš esmės prisiimtų pačios kredito įstaigos ir kad IGS finansavimo pajėgumas būtų proporcingas jų įsipareigojimams;
- b. užtikrinama, kad tikslinis lygis būtų pasiektas per Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnyje nustatytą laikotarpį;
- c. padedama sumažinti įstaigų narių paskatas prisiimti per didelę riziką renkant didesnius įnašus iš didesnės rizikos įstaigų; taip turėtų būti taip pat užtikrinama, kad žlugusios įstaigos būtų įnešusios tinkamus įnašus iš anksto.

II dalis. Apskaičiavimo metodų rengimo principai

18. Rengdamos ir tvirtindamos įnašų į IGS apskaičiavimo metodus, IGS, kompetentingos valdžios institucijos ir paskirtos valdžios institucijos turėtų laikytis toliau išvardytų principų.

1 principas: apskaičiavimo metodai, kiek įmanoma, turėtų atspindėti dėl nario dalyvavimo padidėjusius IGS įsipareigojimus

19. Kiek įmanoma, kiekvienos įstaigos narės įnašas turėtų atspindėti:

- įstaigos įsipareigojimų nevykdymo tikimybę (t. y. ar įstaiga žlunga, ar gali žlugti, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/59/ES⁵, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema (Direktyva 2014/59/ES), 32 straipsnyje);

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, OL L 173, 2014 6 12, p. 190–348.

- galimus grynus nuostolius dėl IGS intervencijos atskaičius galimus susigrąžinimus iš žlugusios įstaigos turto.

2 principas: apskaičiavimo metodai turėtų atitikti Direktyvoje 2014/49/ES nustatytą augimo laikotarpį

20. Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 2 dalyje nustatytas kaupimo iki tikslinio lygio laikotarpis ne ilgesnis nei 10 metų. Jį galima pratęsti dar 4 metams, jeigu išmokėta bendra išmokų suma viršija 0,8 % apdraustųjų indėlių. Įnašai turėtų būti kuo lygiau paskirstomi per tą laikotarpį, kol bus pasiektas tikslinis lygis, tinkamai atsižvelgiant į verslo ciklo fazę ir prociklišką poveikį, kurį įnašai galėtų turėti įstaigų narių finansinei būklei.
21. Bet kuriuo atveju pagal Direktyvą 2014/49/ES valstybėms narėms nedraudžiama nustatyti aukštesnio tikslinio lygio arba numatyti, kad IGS gali reikalauti iš įstaigų narių įnešti *ex ante* įnašus net ir pasiekus tikslinį lygį, kad būtų įgyvendintas 17 punkto c papunktyje nustatytas tikslas.

3 principas: su įnašais į IGS susijusios paskatos turėtų atitikti rizikos ribojimo reikalavimus

22. Siekiant apriboti neatsakingo elgesio riziką, su įnašais į IGS susijusios paskatos turėtų atitikti rizikos ribojimo reikalavimus (t. y. kapitalo ir likvidumo reikalavimus atsižvelgiant į įstaigos narės riziką).
23. Visų pirma, jeigu apskaičiavimo metodai rengiami ir kalibruojami pasitelkiant statistikos ir ekonometrijos priemones, įstaigų narių rizikingumo nustatymo metodikos reikalavimai turėtų atitikti įstaigoms taikomus rizikos ribojimo reikalavimus.

4 principas: apskaičiavimo metodais turėtų būti atsižvelgiama į bankų sektoriaus ypatumus, ir jie turėtų atitikti reguliavimo tvarką bei apskaitos ir ataskaitų teikimo praktiką valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi IGS

24. Apskaičiavimo metodai turėtų atitikti valstybės narės bankų sektoriaus struktūrą. Todėl IGS, įsisteigusios valstybėse narėse, kuriose gausu nevienarūšių įstaigų, turėtų rengti sudėtingesnius apskaičiavimo metodus įtraukdamos atitinkamai daugiau rizikos klasių (ar taikydamos slankiosios skalės požiūrį), kad įstaigos būtų tinkamai suskirstytos pagal jų rizikos pobūdį. IGS, įsisteigusios valstybėse narėse, kuriose bankų sektorius labiau vienaarūšis, turėtų taikyti paprastesnius apskaičiavimo metodus. Bet kuriuo atveju apskaičiavimo metodui parenkami rizikos rodikliai turėtų suteikti IGS galimybę tinkamai atsižvelgti į įstaigų rizikos pobūdžio skirtumus ir verslo modelius.

5 principas: įnašų apskaičiavimo taisyklės turėtų būti objektyvios ir skaidrios

25. Rizika pagrįstų įnašų sistemos turėtų būti objektyvios ir užtikrinti, kad panašių savybių (visų pirma, susijusių su rizika, sisteme svarba ir verslo modeliu) indėlius priimančios įstaigos būtų priskiriamos prie panašių kategorijų.

26. Įnašų į IGS sistemos turėtų būti skaidrios, suprantamos ir išsamiai paaiškintos. Įstaigoms narėms turėtų būti aiškūs bent jau įnašų apskaičiavimo pagrindas ir kriterijai. Skaidrumas padės įstaigoms narėms suprasti rizika pagrįstų įnašų taikymo tikslą ir užtikrins, kad sistema būtų joms nuspėjama.

6 principas: dėl įnašams apskaičiuoti būtinų duomenų neturėtų atsirasti pernelyg didelių papildomų ataskaitų teikimo reikalavimų

27. Apskaičiuodamos įnašus IGS turėtų, kiek įmanoma, naudotis jau turima informacija arba informacija, kurios iš įstaigų narių jau prašė pateikti kompetentingos valdžios institucijos įstaigoms vykdant savo ataskaitų teikimo prievoles. Reikėtų užtikrinti įnašams apskaičiuoti būtinos informacijos reikalavimų pusiausvyrą, kad įstaigoms narėms nekiltų pernelyg didelę našta užkraunančių reikalavimų teikti informaciją.

28. IGS turėtų prašyti tik informacijos, kuri dar nepateikta reguliariai teikiant ataskaitas, jeigu tokia informacija būtina siekiant nustatyti tų įstaigų narių IGS keliamą riziką.

29. Jeigu IGS nerenka informacijos tiesiogiai iš įstaigų narių, o pasinaudoja kompetentingos valdžios institucijos teikiama informacija, turėtų galioti teisės aktų nuostatos ar formalūs susitarimai, kad įnašams administruoti reikalaujama informacija būtų renkama ir perduodama laiku.

7 principas: reikėtų apsaugoti konfidencialią informaciją

30. IGS turėtų apsaugoti įnašams apskaičiuoti naudojamos informacijos, kuri kitur nėra atskleista viešai, konfidencialumą. Tačiau IGS turėtų paskelbti bent apskaičiavimo metodo aprašymą ir apskaičiavimo formulės parametrus, įskaitant rizikos rodiklius, bet nebūtinai jų atitinkamus koeficientus. Priešingai, konkrečios įstaigos narės rizikos klasifikacijos rezultatai ir sudedamosios dalys turėtų būti atskleidžiamos tai įstaigai, o ne viešai.

8 principas: apskaičiavimo metodais turėtų būti atsižvelgiama į svarbius ankstesnius duomenis

31. Jeigu IGS turi galimybę susipažinti su finansų įstaigų svarbiais istoriniais duomenimis, ji turėtų naudoti tuos duomenis kalibruodama ir iš naujo kalibruodama apskaičiavimo metodų parametrus. Šiuo tikslu istoriniai duomenys gali būti: i) duomenys apie įstaigų žlugimą ir įvykius, kai įstaiga galėjo žlugti, bet nežlugo dėl valdžios institucijų veiksmų, arba kitus įvykius, kai pasireiškė įstaigų narių IGS keliamą riziką; ir ii) duomenys apie IGS atsigavimo po tokių įvykių lygius.

32. Apskaičiavimo metodus reikėtų atitinkamai koreguoti reguliavimo ar institucinių pokyčių atveju (pavyzdžiui, kai keičiasi mažiausi reguliacinio kapitalo poreikio lygiai).

33. Prieš šių gairių peržiūrą 2017 m. kompetentingos valdžios institucijos turėtų palyginti taikant apskaičiavimo metodus gautus rezultatus su savo pagal PTVP atliktu rizikos vertinimu. Toks palyginimas turėtų būti išsamus (pavyzdžiui, naudojama imtis). Kompetentingos valdžios institucijos turėtų pranešti EBI apie šio palyginimo išsamius rezultatus ir pastebėtus neatitikimus.

III dalis. Privalomi apskaičiavimo metodų elementai

34. Kiekvieno rizika pagrįstų įnašų į IGS apskaičiavimo metodo svarbiausi elementai turėtų būti šie: i) apskaičiavimo formulė; ii) bendrųjų rizikos koeficientų ribos; iii) rizikos kategorijos ir pagrindiniai rizikos rodikliai. Šie elementai aprašyti toliau.

1 elementas. Apskaičiavimo formulė

35. Atskirų įstaigų narių metiniai įnašai į IGS turėtų būti apskaičiuojami pagal toliau pateiktą formulę.

$$C_i = CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu$$

kai:

C_i	=	„i“ įstaigos narės metinis įnašas,
CR	=	įnašo norma (vienoda visoms įstaigoms narėms tam tikrais metais),
ARW_i	=	„i“ įstaigos narės bendrasis rizikos koeficientas,
CD_i	=	„i“ įstaigos narės apdraustieji indėliai,
μ	=	koregavimo koeficientas (vienodas visoms įstaigoms tam tikrais metais).

(a) Įnašo norma (CR)

36. Įnašo norma – tai procentinė norma, kurią turi mokėti įstaiga narė, kurios bendrasis rizikos koeficientas (ARW) yra 100 % (t. y. be rizikos diferenciacijos), kad būtų pasiektas metų tikslinis lygis. Pradinį laikotarpį kalibruojant įnašo normą turėtų būti užtikrinama, kad būtų pasiektas tikslinis lygis ir kad metiniai įnašai būtų paskirstomi kuo lygiau.

37. Metų tikslinį lygį reikėtų nustatyti bent jau padalijant finansinių išteklių, kuriuos IGS dar reikia surinkti norint pasiekti tikslinį lygį, sumą iš likusio augimo laikotarpio (metais), kurio pabaigoje turi būti pasiektas tikslinis lygis. Tačiau šia formule nepažeidžiama valstybių narių laisvė veikti savo nuožiūra numatant, kad IGS ir toliau rinktų *ex ante* įnašus, net ir pasiekus tikslinį lygį.

38. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 2 dalies ketvirtą pastraipą, nustatydamas metų tikslinį lygį, IGS ar paskirta valdžios institucija privalo taip pat atsižvelgti į verslo ciklo fazę ir prociklišką poveikį, kurį įnašai galėtų turėti įstaigų narių finansinei būklei. Reikėtų nustatyti ciklinį koregavimą padidinant ar sumažinant metų tikslinį lygį, kad nebūtų surenkama per daug įnašų ekonomikos nuosmukio sąlygomis ir kad būtų galima užtikrinti spartesnį IGS lėšų augimą ekonomikos atsigavimo laikotarpiais-. Atliekant ciklinį koregavimą reikėtų atsižvelgti į atitinkamų paskirtų makroprudencinę politiką vykdančių valdžios institucijų atliktą rizikos analizę ir esamas ekonomikos sąlygas bei vidutinės trukmės perspektyvas, nes mažų įnašų negalima pateisinti ekonominiais sunkumais neribotą laiką. Kompetentingos valdžios institucijos, pasitvirtinusios savo rizika pagrįstą metodą pagal Direktyvos 2014/49/EB 13 straipsnio 2 dalį, gali reikalauti iš dalies pakeisti apskaičiavimo metodą, kad būtų tinkamai atsižvelgta į verslo ciklo pokyčius, įvykusius po pirminio metodo patvirtinimo. Atliekant ciklinį koregavimą taip pat gali būti atsižvelgiama į tikėtiną apdraustųjų indėlių bazės raidą.

39. IGS turėtų nustatyti įnašų normą kasmet padalydamos metų tikslinį lygį iš visų savo įstaigų narių apdraustųjų indėlių sumos.

40. Jei po įnašų pareikalavimo tam tikrų įstaigų duomenis reikėtų atnaujinti (pavyzdžiui, pataisyti apskaitos klaidas), IGS turėtų turėti galimybę atidėti koregavimą iki kito įnašų pareikalavimo.

1 langelis. Pavyzdys: apdraustųjų indėlių (CD) sumos pokyčių poveikis tiksliniam lygiui, metų tiksliniam lygiui ir įnašų normai (CR)

Toliau esančioje lentelėje pavaizduota, kaip keičiasi visų tam tikroje IGS dalyvaujančių įstaigų narių apdraustųjų indėlių sumos per ketverius metus iš eilės. Parodyti atitinkami IGS lėšų tiksliniai lygiai, apskaičiuojami pagal esamą apdraustųjų indėlių sumą.

Metai	Apdraustieji indėliai (CD) (mln. EUR)	Tikslinis lygis (CD × 0,8 %) (mln. EUR)
20X1 metai	1 000 000	8 000
20X2 metai	1 200 000	9 600
20X3 metai	1 300 000	10 400
20X4 metai	1 100 000	8 800

Kiekvienais metais metų tikslinio lygio ir įnašų normos (CD) skaičiavimus reikėtų atlikti, kaip aprašyta toliau, darant šias prielaidas:

- 20X1 metais IGS pradeda rinkti *ex ante* įnašus iš savo įstaigų narių siekdama pasiekti tikslinį lygį per 10 metų;
- įnašus reikia kuo lygiau paskirstyti per 10 metų; ir
- kiekvienais metais IGS surinkti įnašai lygūs tiems metams nustatytam metų tiksliniam lygiui.

20X1 metai

Metų tikslinis lygis₁ = 1/10 × tikslinis lygis₁ = 1/10 × 8 000 EUR = 800 EUR

CR₁ = metų tikslinis lygis₁ / CD₁ = 800 EUR / 1 000 000 EUR = 0,00080 = 0,080 %

20X1 metų pabaigoje IGS turimos lėšos yra 800 EUR.

20X2 metai

Metų tikslinis lygis₂ = 1/9 × (tikslinis lygis₂ – IGS jau turimos lėšos) = 1/9 × (9 600 EUR – 800 EUR) = 8 800 EUR / 9 = 978 EUR

CR₂ = metų tikslinis lygis₂ / CD₂ = 978 EUR / 1 200 000 EUR = 0,00081 = 0,081 %

20X2 metų pabaigoje IGS turimos lėšos yra 1 778 EUR (= 800 EUR + 978 EUR).

20X3 metai

Metų tikslinis lygis₃ = 1/8 × (tikslinis lygis₃ – IGS jau turimos lėšos) = 1/8 × (10 400 EUR – 1 778 EUR) = 8 622 EUR / 8 = 1 078 EUR

CR₃ = metų tikslinis lygis₃ / CD₃ = 1 078 EUR / 1 300 000 EUR = 0,00083 = 0,083 %

20X3 metų pabaigoje IGS turimos lėšos yra 2 856 EUR (= 1 778 EUR + 1 078 EUR).

20X4 metai

Metų tikslinis lygis₄ = $1/7 \times (\text{tikslinis lygis}_4 - \text{IGS jau turimos lėšos}) = 1/7 \times (8\,800 \text{ EUR} - 2\,856 \text{ EUR}) = 5\,944 \text{ EUR} / 7 = 849 \text{ EUR}$

$CR_4 = \text{metų tikslinis lygis}_4 / CD_4 = 849 \text{ EUR} / 1\,100\,000 \text{ EUR} = 0,00077 = 0,077 \%$

20X4 metų pabaigoje IGS turimos lėšos yra 3 705 EUR (= 2 856 EUR + 849 EUR).

(b) Bendrasis rizikos koeficientas (ARW)

41. „i“ įstaigos narės bendrasis rizikos koeficientas (ARW_i) turėtų būti priskiriamas pagal tos įstaigos bendrąją rizikos vertę (ARS_i).
42. ARS_i apskaičiuojama sumuojant visų atskirų rodiklių rizikos vertes, pakoreguotas taikant atitinkamus rodiklių koeficientus. Du skirtingi ARS_i apskaičiavimo ir ARW_i priskyrimo įstaigai narei remiantis jos ARS_i metodai yra „intervalų“ metodas ir „slankiosios skalės“ metodas, išsamiau išdėstyti 1 priede. IGS turėtų rinktis apskaičiavimo metodą atsižvelgdama į nacionalinio bankų sektoriaus ypatumus ir įstaigų vienaarūšiškumą.

(c) Koregavimo koeficientas (μ)

43. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 10 straipsnio 2 dalį IGS turimos finansinės lėšos turėtų pasiekti bent Direktyvoje 2014/49/ES nustatytą tikslinį lygį per 10 metų laikotarpį. Remiantis 20 punkte išdėstytu principu, įnašai turėtų būti kuo lygiau paskirstomi per tą laikotarpį, kol bus pasiektas tikslinis lygis, tinkamai atsižvelgiant į verslo ciklo fazę ir prociklišką įnašų poveikį įstaigų finansinei būklei.
44. Jeigu visų įstaigų narių metinių įnašų suma pagrįsta tik CD_i, ARW_i ir fiksuota įnašų norma (CR), įnašų suma tam tikrais metais gali būti didesnė ar mažesnė nei nustatytasis tų metų tikslinis lygis. Šiam neatitikimui ištaisyti reikėtų taikyti koregavimo koeficientą (μ). Koeficientu turėtų būti koreguojama bendroji įnašų suma (C), kad būtų pasiektas metų tikslinis lygis, jeigu priešingu atveju bendroji įnašų suma būtų pernelyg didelė ar pernelyg maža.

2 langelis. Apskaičiavimo formulės taikymo pavyzdys

Pavyzdžiui, čia skaičiavimai atlikti A valstybei narei 2X01 metais. Toje valstybėje narėje yra tik trys kredito įstaigos ir viena IGS, o bendroji IGS apdraustų indėlių suma yra 1 500 000 EUR. Daroma prielaida, kad 2X01 metai – tai pirmieji metai, kai A valstybės narės IGS pradeda rinkti *ex ante* įnašus iš indėlius-priimančių įstaigų, kad pasiektų tikslinį 0,8 % apdraustųjų indėlių lygį per 10 metų (t. y. iki 2X11 metų). Todėl, remiantis reikalavimu kuo lygiau paskirstyti įnašus, metų tikslinis lygis, apimantis bendrąją įnašų sumą (C), gautą per metus iš visų įstaigų A valstybėje narėje 2X01 metais, turėtų būti maždaug 1/10 tikslinio lygio. Įnašų norma (CR) šiuo atveju yra 0,0008 (CR = 1/10 × 0,8 %). Bendroji metinė įnašų suma 2X01 metais turėtų būti apskaičiuojama taip: C = 1 500 000 EUR × (0,0008) = 1 200 EUR.

Toliau pateiktoje lentelėje parodytas bendrosios apdraustųjų indėlių sumos paskirstymas ir atitinkami A valstybės narės įstaigų pagal riziką -nekoreguoti įnašai 2X01 metais.

Pagal riziką nekoreguoti įnašai A valstybėje narėje 2X01 metais

Įstaiga	Apdraustieji indėliai (EUR)	Pagal riziką nekoreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	160 (= 200,000 × 0.0008)
2 įstaiga	400,000	320 (= 400,000 × 0.0008)
3 įstaiga	900,000	720 (= 900,000 × 0.0008)
Iš viso	1,500,000	1,200 (= 1,500,000 × 0.0008)

Šis A valstybėje narėje patvirtintas rizika pagrįstų įnašų apskaičiavimo metodas susijęs su keturiomis skirtingomis rizikos klasėmis, ir skirtingi bendrieji rizikos koeficientai (ARW) priskiriami prie kiekvienos rizikos klasės taip: 75 % – mažiausios rizikos įstaigoms, 100 % – vidutinės rizikos įstaigoms, 120 % – didelės rizikos įstaigoms ir 150 % – didžiausios rizikos įstaigoms.

Toliau esanti formulė naudojama atskirų „i“ įstaigų metiniams įnašams apskaičiuoti:

$$C_i = CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu$$

1 scenarijus: palyginti didelės rizikos įstaigos 2X01 metais

Pagal 1 scenarijų 1, 2, ir 3 įstaigų ARW_i yra atitinkamai 75 %, 150 % ir 120 %. Pritaikius tik ARW koregavimo pagal riziką koeficientą, A valstybės narės visų įstaigų bendroji metinių įnašų suma yra 1 464 EUR, t. y. daugiau nei planuotas bendrasis metinių įnašų lygis (1 200 EUR), kaip parodyta lentelėje toliau.

Pagal riziką koreguoti įnašai A valstybėje narėje 2X01 metais pagal 1 scenarijų

Įstaiga	CD_i (EUR)	ARW_i	Pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	75%	120 (= 200,000 × 0.0008 × 0.75)
2 įstaiga	400,000	150%	480 (= 400,000 × 0.0008 × 1.50)
3 įstaiga	900,000	120%	864 (= 900,000 × 0.0008 × 1.20)
Iš viso	1,500,000		1,464

Taigi koregavimo koeficientą μ reikėtų taikyti siekiant užtikrinti, kad bendroji metinių įnašų suma (t. y. visų atskirų įnašų suma) būtų 1/10 tikslinio lygio. Šiuo atveju visoms įstaigoms taikytinas koregavimo koeficientas gali būti apskaičiuotas taip: $\mu_1 = 1\,200 \text{ EUR} / 1\,464 \text{ EUR} = 0,82$. Pagal riziką koreguotų įnašų apskaičiuotosios vertės pritaikius koregavimo koeficientą pateiktos toliau esančioje lentelėje.

Patikslinti pagal riziką koreguoti įnašai A valstybėje narėje 2X01 metais pagal 1 scenarijų

Įstaiga	CD_i (EUR)	ARW_i	Pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)	Koregavimo koeficientas μ_i	Galutiniai pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	75%	120	0.82	98 (= 120 × 0.82)
2 įstaiga	400,000	150%	480	0.82	394 (= 480 × 0.82)
3 įstaiga	900,000	120%	864	0.82	708 (= 864 × 0.82)
Iš viso	1,500,000		1,464		1,200

2 scenarijus: palyginti mažos rizikos įstaigos 2X01 metais

Pagal 2 scenarijų 1, 2, ir 3 įstaigų ARW_i yra atitinkamai 75 %, 120 % ir 75 %. Taikant tik koregavimo pagal riziką koeficientą (ARW), visų A valstybės narės įstaigų bendrasis metinis įnašas yra 1 044 EUR, t. y. mažesnis nei planuotas 1 200 EUR bendrasis metinių įnašų lygis.

Pagal riziką koreguoti įnašai A valstybėje narėje 2X01 metais pagal 2 scenarijų

Įstaiga	CD _i (EUR)	ARW _i	Pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	75%	120 (= 200,000 × 0.0008 × 0.75)
2 įstaiga	400,000	120%	384 (= 400,000 × 0.0008 × 1.20)
3 įstaiga	900,000	75%	540 (= 900,000 × 0.0008 × 0.75)
Iš viso	1,500,000		1,044

Koregavimo koeficientas μ taikomas taip, kad bendrasis metinis įnašas būtų 1/10 tikslinio lygio. Pagal šį scenarijų visoms įstaigoms taikytinas koregavimo koeficientas gali būti apskaičiuotas taip: $\mu_2 = 1\,200\text{ EUR} / 1\,044\text{ EUR} = 1,15$. Kadangi pagal riziką koreguotų įnašų suma mažesnė nei metų tikslinis lygis, koregavimo koeficientas didesnis nei 1.

Patikslinti pagal riziką koreguoti įnašai valstybėje narėje A 2X01 metais pagal 2 scenarijų

Įstaiga	CD _i (EUR)	ARW _i	Pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)	Koregavimo koeficientas μ_i	Galutiniai pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	75%	120	1.15	138 (= 120 × 1.15)
2 įstaiga	400,000	120%	384	1.15	442 (= 384 × 1.15)
3 įstaiga	900,000	75%	540	1.15	620 (= 540 × 1.15)
Iš viso	1,500,000		1,044		1,200

3 scenarijus: metų tikslinis lygis, koreguotas taip, kad atspindėtų makrolygio rizikos ribojimo sąlygas

Pagal 3 scenarijų 1, 2, ir 3 įstaigų ARW_i yra atitinkamai 75 %, 150 % ir 120 %. A valstybės narės finansų rinkai būdingas nepastovumas, dėl kurio padidėjo įstaigų kredito nuostoliai ne tik tam tikrame segmente, bet ir visoje bankų sistemoje. Nutarta sumažinti metų tikslinį lygį, kad nebūtų paveiktos kitos IGS narės. Nutarta, kad 2X01 metais tikslinis lygis bus 75 % 1/10 bendrojo tikslinio lygio, t. y. 900 EUR (1 200 EUR × 0,75). Taigi įnašų norma šiuo atveju yra 0,0006 ($CR = (1/10 \times 0,75) \times 0,8 \%$)).

Pagal riziką koreguoti įnašai A valstybėje narėje 2X01 metais pagal 3 scenarijų

Įstaiga	CD _i (EUR)	ARW _i	Pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	75%	90 (= 200,000 × 0.0006 × 0.75)
2 įstaiga	400,000	150%	360 (= 400,000 × 0.0006 × 1.50)
3 įstaiga	900,000	120%	648 (= 900,000 × 0.0006 × 1.20)
Iš viso	1,500,000		1,098

Koregavimo koeficientas μ taikomas taip, kad bendrasis metinis įnašas būtų 75 % 1/10 tikslinio lygio. Pagal šį scenarijų visoms įstaigoms taikytinas koregavimo koeficientas gali būti apskaičiuotas taip: $\mu_3 = 900 \text{ EUR} / 1\,098 \text{ EUR} = 0,82$. Pagal riziką koreguotų įnašų apskaičiuotosios vertės pritaikius koregavimo koeficientą μ_3 pateiktos toliau esančioje lentelėje.

Patikslinti pagal riziką koreguoti įnašai A valstybėje narėje 2X01 metais pagal 3 scenarijų

Įstaiga	CD _i (EUR)	ARW _i	Pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)	Koregavimo koeficientas μ_i	Galutiniai pagal riziką koreguoti įnašai (EUR)
1 įstaiga	200,000	75%	90	0.82	74 (= 90 × 0.82)
2 įstaiga	400,000	150%	360	0.82	295 (= 360 × 0.82)
3 įstaiga	900,000	120%	648	0.82	531 (= 648 × 0.82)
Iš viso	1,500,000		1,098		900

Koregavimo koeficientą μ galima nustatyti priskyrus visas įstaigas nares prie rizikos klasių ir priskyrus joms bendruosius rizikos koeficientus (atsižvelgiant į jų rizikos pobūdį). Jeigu IGS atliekant skaičiavimus kai kurios įstaigos atnaujintų rizikos klasifikacijai naudojamus duomenis (pavyzdžiui, ištaisytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių apskaitos klaidas), IGS turėtų turėti galimybę atidėti koregavimą iki kito įnašų pareikalavimo. Iš esmės tai reikš, kad, pavyzdžiui, kai dėl neteisingų duomenų naudojimo įstaigos įnašas buvo per mažas, jos kitas įnašas turėtų apimti ankstesnių metų (1 metų) trūkstamą sumą ir einamųjų metų (2 metų) teisingą sumą. Pagal šį scenarijų 1 metais visos kitos įstaigos būtų įnešusios daugiau nei turėtų, ir jų įnašai 2 metais bus koreguojami atsižvelgiant į 1 metų permoką.

2 elementas. Bendrųjų rizikos koeficientų (ARW) ribos

45. Siekiant mažinti neatsakingo elgesio riziką, ARW turėtų atspindėti įvairių įstaigų narių patiriamos rizikos skirtumus. Jeigu taikant apskaičiavimo metodą naudojamos rizikos klasės su skirtingais prie jų priskirtais ARW („intervalų“ metodas), turėtų būti nustatytos konkrečios kiekvienai rizikos klasei taikytinos ARW vertės. Jeigu vietoj fiksuoto rizikos klasių skaičiaus taikomas „slankiosios skalės“ apskaičiavimo metodas, turėtų būti nustatytos ARW viršutinė ir apatinė ribos.

46. Mažiausias ARW turėtų būti nuo 50 % iki 75 %, o didžiausias ARW – nuo 150 % iki 200 %. Galima nustatyti didesnį intervalą, jeigu įrodyta, kad intervalas nuo 50 % iki 200 % nepakankamas, kad atspindėtų įstaigų narių verslo modelių ir rizikos pobūdžio skirtumus, ir dėl to kiltų neatsakingo elgesio rizika dirbtinai suskirstant į grupes labai skirtingo rizikos pobūdžio įstaigas nares.

47. IGS turėtų siekti susieti ARW su bendrosiomis rizikos vertėmis (ARS) taip, kad būtų galima priskirti įstaigas nares prie mažiausio ir didžiausio ARW ir prie įvairių rizikos klasių. Visų pirma, IGS turėtų stengtis nekalibruoti modelio taip, kad beveik visos įstaigos narės, nepaisant jų labai skirtingo rizikos pobūdžio, būtų priskirtos tik prie vienos rizikos klasės (pavyzdžiui, vidutinės rizikos pobūdžio įstaigų rizikos klasės). Tačiau tai nereiškia, kad kiekvienais metais IGS būtinai

turėtų naudoti visą intervalą ir priskirti įstaigas prie ARW pagal intervalo mažiausią ir didžiausią vertes.

3 elementas. Rizikos kategorijos ir pagrindiniai rizikos rodikliai

Rizikos rodiklių kategorijos

48. Bendrojo rizikos koeficiento (ARW) apskaičiavimas konkrečiai įstaigai narei turėtų būti pagrįstas rizikos rodiklių iš kiekvienos iš toliau išvardytų kategorijų rinkiniu:

- a. Kapitalas
- b. Likvidumas ir finansavimas
- c. Turto kokybė
- d. Verslo modelis ir valdymas
- e. Galimi IGS nuostoliai

49. Kiekvienoje kategorijoje taikant apskaičiavimo metodą turėtų būti naudojami 1 lentelėje išvardyti pagrindiniai rizikos rodikliai. Išimties tvarka kompetentingos valdžios institucijos gali neįtraukti arba leisti IGS neįtraukti, atsižvelgiant į konkrečius įstaigų tipus, kurio nors pagrindinio rodiklio, jeigu to rodiklio nėra dėl tokių įstaigų teisinių ypatumų ar priežiūros tvarkos.

50. Jeigu tam tikrai įstaigai kompetentingos valdžios institucijos arba IGS netaiko pagrindinio rizikos rodiklio, jos turėtų stengtis rasti tinkamiausią neįtraukto rodiklio pakaitinį rodiklį. Jos turėtų užtikrinti, kad įstaigos sistemai keliami rizika būtų išreikšta kitais naudojamais rodikliais. Jos taip pat turėtų atsižvelgti į poreikį užtikrinti vienodas sąlygas su kitomis įstaigomis, kurių neįtrauktas rodiklis yra žinomas.

51. Rizikos kategorijos ir pagrindiniai rodikliai apibūdinti toliau 1 lentelėje. Pagrindiniai rizikos rodikliai taip pat išsamiau pristatyti 2 priede.

1 lentelė. Rizikos kategorijos ir pagrindiniai rizikos rodikliai

Rizikos kategorija	Rizikos kategorijų ir pagrindinių rizikos rodiklių aprašymas
A. Žlugimo tikimybė	
1. Kapitalas	Kapitalo rodikliais rodomas įstaigos galimybės padengti nuostolius lygis. Didesnės įstaigos turimo kapitalo sumos rodo, kad jos galimybės padengti nuostolius vidaus lygmeniu didesnės (ir taip sumažėja rizika, susijusi su įstaigos didelės rizikos pobūdžiu), ir sumažėja žlugimo tikimybė. Todėl įstaigos, kurių kapitalo rodiklių vertės didesnės, turėtų mažiau įnešti į IGS.

	<p>Pagrindiniai rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sverto koeficientas⁶ ir - Kapitalo padengimo rodiklis arba bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (CET1)
2. Likvidumas ir finansavimas	<p>Likvidumo ir finansavimo rodikliais matuojamas įstaigos gebėjimas vykdyti savo trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus suėjus jų terminui, nedarant neigiamo poveikio jos finansinei būklei. Maži likvidumo lygiai rodo riziką, kad įstaiga gali nesugebėti įvykdyti savo einamųjų ir būsimų, numatomų ar nenumatomų pinigų srauto-įsipareigojimų ir patenkinti užtikrinimo poreikių.</p> <p>Pagrindiniai rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis⁷ (LCR) ir - grynasis stabilus finansavimo rodiklis⁸ (NSFR)
3. Turto kokybė	<p>Turto kokybės rodikliai rodo tikimybę, kad įstaiga gali patirti kredito nuostolių. Dėl didelių kredito nuostolių gali kilti finansinių problemų, dėl kurių padidėja įstaigos žlugimo tikimybė. Pavyzdžiui, didelis neveiksnių-paskolų ir viso paskolų portfelio santykis rodo, kad labiau tikėtina, jog įstaiga gali patirti didelių nuostolių, ir todėl gali prireikti IGS intervencijos; tuo pagrindžiami didesni įnašai į IGS.</p> <p>Pagrindinis rodiklis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis
4. Verslo modelis ir valdymas	<p>Šioje rizikos kategorijoje atsižvelgiama į riziką, susijusią su įstaigos dabartiniu verslo modeliu ir strateginiais planais, bei į įstaigos vidaus valdymo ir vidaus kontrolės priemonių kokybę.</p> <p>Verslo modelio rodikliai, pavyzdžiui, gali būti rodikliai, susiję su pelningumu, balanso pokyčiais ir pozicijų koncentracija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pelningumo rodikliai teikia informacijos apie įstaigos narės gebėjimą gauti pelną. Mažas įstaigos pelningumas ar nuostolis rodo, kad ji gali susidurti su finansinėmis problemomis ir ilgainiui žlugti. Tačiau didelis ir netvarus pelnas taip pat gali būti padidintos rizikos požymis. Siekiant išvengti, kad būtų vertinamas tam tikras konkretus momentas, pelningumo rodiklius reikėtų apskaičiuoti kaip bent 2 metų laikotarpio vidutines vertes. Tai sumažins prociklišką poveikį ir geriau atspindės pajamų šaltinių tvarumą. Įstaigoms, kurių pelningumo lygis ribojamas pagal nacionalinės teisės nuostatas ar jų įstatus, šis rodiklis gali būti netaikomas ar kalibruojamas pagal įstaigos grupę, kurios narėms taikomi panašūs apribojimai. - Balanso pokyčių rodikliai gali pateikti informacijos apie galimą pernelyg didelį bendro turto, tam tikrų portfelių ar segmentų augimą. Tarp šių rodiklių taip pat gali būti pagal riziką įvertinto turto ir bendro turto santykis. - Koncentracijos rodikliai gali pateikti informacijos apie pernelyg didelę

⁶ Turėtų būti naudojamas 1 lygio kapitalo ir bendro turto santykis, kol visiškai įsigalios sveto koeficiento apibrėžtis pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013.

⁷ Jeigu yra, turėtų būti naudojama nacionalinė likvidumo rodiklio apibrėžtis, kaip antai likvidžiojo turto ir bendro turto santykio, kol visiškai įsigalios Reglamento (ES) Nr. 575/2013 priemonės.

⁸ NSFR rodiklis turėtų būti taikomas, kai visiškai įsigalios jo apibrėžtis pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013.

	<p>sektorinę ar geografinę įstaigos pozicijų koncentraciją.</p> <p>Kiti galimi šios kategorijos rizikos rodikliai: rodikliai, kuriais matuojamas ekonominis efektyvumas ar jautrumas rinkos rizikai, arba rinkos rodikliai.</p> <p>Dėl valdymo rodiklių į įstaigų klasifikaciją pagal riziką įtraukiama kiekybinių veiksnių, kad būtų atsižvelgta į vidaus valdymo tvarkos kokybę. Visų pirma, kiekybiniai rodikliai gali būti grindžiami IGS ne vietoje ir vietoje atliekamomis patikromis; specialiais šiuo tikslu IGS parengtais klausimynais ir (arba) išsamiu įstaigų vidaus valdymo vertinimu pagal PTVP.</p> <p>Pagrindiniai rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagal riziką įvertintas turtas / bendras turtas ir - Turto grąža
B. Galimi IGS nuostoliai	
5. Galimi IGS nuostoliai	<p>Prie šios rizikos kategorijos priskiriama IGS nuostolių rizika, jeigu žlugtų įstaiga narė. Įstaigos turto suvaržymo⁹ laipsnis ypač svarbus, nes dėl suvaržymo sumažės IGS galimybės susigrąžinti išmokėtą sumą iš bankrutavusios įstaigos turto.</p> <p>Pagrindinis rodiklis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nesuvaržytas turtas / apdraustieji indėliai

Papildomi rizikos rodikliai

52. Be pagrindinių rizikos rodiklių, IGS gali įtraukti papildomus rizikos rodiklius, kurių reikia įstaigų narių rizikos pobūdžiui nustatyti.
53. Papildomus rizikos rodiklius reikėtų priskirti prie atitinkamų rizikos kategorijų pagal 1 lentelę. Tik tais atvejais, kai papildomi rodikliai neatitinka jokios kitos rizikos kategorijos aprašymo, juos reikėtų priskirti prie verslo modelio ir valdymo rizikos kategorijos.
54. Kiekviena IGS turėtų apibrėžti savą rizikos rodiklių rinkinį, kad atsižvelgtų į savo įstaigų narių rizikos pobūdį. 3 priede pateiktas papildomų kiekybinių ir kokybinių rodiklių pavyzdžių sąrašas su išsamiu aprašymu.

Rizikos rodiklių ir kategorijų koeficientai

55. Visiems įnašų į IGS apskaičiavimo metodo rizikos rodikliams skirtų koeficientų suma turėtų būti 100 %.
56. Skiriant koeficientus tam tikriems rizikos rodikliams, reikėtų išlaikyti mažiausius rizikos kategorijų ir pagrindinių rizikos rodiklių koeficientus, nustatytus 2 lentelėje.

⁹ Suvaržyto turto apibrėžtis EBI gairėse dėl suvaržyto ir nesuvaržyto turto atskleidimo: „Turtas turėtų būti laikomas suvaržytu, jeigu jis įkeistas arba jam taikomi kokie nors susitarimai užtikrinti, užtikrinti įkaitu ar padidinti kredito vertę vykdant balansinį ar nebalansinį sandorį, iš kurio turto negalima laisvai patraukti (pavyzdžiui, jis įkeičiamas finansavimo tikslais).“

2 lentelė. Mažiausi rizikos kategorijų ir pagrindinių rizikos rodiklių koeficientai

Rizikos kategorijos ir pagrindiniai rizikos rodikliai	Mažiausi koeficientai
1. Kapitalas	18 %
1.1. Sverto koeficientas	9 %
1.2. Kapitalo padengimo rodiklis arba CET1 rodiklis	9 %
2. Likvidumas ir finansavimas	18 %
2.1. LCR	9 %
2.2. NSFR	9 %
3. Turto kokybė	13 %
3.1. Neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio	13 %
4. Verslo modelis ir valdymas	13 %
4.1. RWA / bendras turtas	6,5 %
4.2. Turto grąža	6,5 %
5. Galimi IGS nuostoliai	13 %
5.1. Nesuvaržytas turtas / apdraustieji indėliai	13 %
Suma	75 %

57. Šiose gairėse nustatytų mažiausių koeficientų suma rizikos kategorijoms ir pagrindiniams rizikos rodikliams sudaro 75 % visų koeficientų. Likusius 25 % IGS turėtų paskirstyti 1 lentelėje nustatytoms rizikos kategorijoms.

58. IGS turėtų išdėstyti lankstų 25 % koeficientų likutį paskirstydamos juos tarp papildomų rizikos rodiklių ir (arba) padidindamos mažiausius pagrindinių rizikos rodiklių koeficientus, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

- išlaikomi mažiausi rizikos kategorijų ir pagrindinių rizikos rodiklių koeficientai;
- jeigu į apskaičiavimo metodą įtraukiami tik pagrindiniai rizikos rodikliai, lankstų 25 % koeficientų likutį reikėtų paskirstyti rizikos kategorijoms taip: „Kapitalas“ – 24 %; „Likvidumas ir finansavimas“ – 24 %; „Turto kokybė“ – 18 %; „Verslo modelis ir valdymas“ – 17 %; ir „Galimas IGS lėšų panaudojimas“ – 17 %;
- bet kokio papildomo rodiklio koeficientas arba pagrindinio rizikos rodiklio koeficiento padidėjimas neturėtų viršyti 15 %, išskyrus papildomus kokybinius rizikos rodiklius, rodančius išsamaus įstaigos narės rizikos pobūdžio ir valdymo vertinimo rezultatus (rizikos kategorijoje „Verslo modelis ir valdymas“) ir **▼C1** 59 **▼O** punkte paminėtus atvejus.

59. Jeigu pagrindinis rodiklis nenaudojamas, mažiausias tos pačios rizikos kategorijos likusio pagrindinio rodiklio koeficientas turėtų sudaryti visą mažiausią tos rizikos kategorijos koeficientą.

60. Jeigu kategorijai priklauso tik vienas pagrindinis rodiklis ir tas pagrindinis rodiklis nenaudojamas, jį reikėtų pakeisti pakaitiniu rodikliu, kurio koeficientas toks pat kaip pagrindinio rodiklio.

3 langelis. Lankstaus požiūrio taikymo pavyzdys paskirstant 25 % koeficientų tarp rizikos kategorijų ir pagrindinių rizikos rodiklių

1 scenarijus

Naudojami visi pagrindiniai rizikos rodikliai, ir į apskaičiavimo metodą papildomų rodiklių neįtraukiama. Lankstus 25 % koeficientų likutis paskirstomas tarp pagrindinių rizikos rodiklių taip, kad būtų išlaikyti mažiausi rizikos kategorijų ir pagrindinių rizikos rodiklių koeficientai (pavyzdžiui, papildomas kapitalo koeficientas yra $6\% = 25\% \times (18\% / 75\%)$).

Rizikos rodiklis	Mažiausi koeficientai (1)	Lankstūs koeficientai (2)	Galutiniai koeficientai (1) + (2)
1. Kapitalas	18 %	+ 6 %	24 %
1.1. Sverto koeficientas	9 %	+ 3 %	12 %
1.2. Kapitalo padengimo rodiklis arba CET1	9 %	+ 3 %	12 %
2. Likvidumas ir finansavimas	18 %	+ 6 %	24 %
2.1. LCR	9 %	+ 3 %	12 %
2.2. NSFR	9 %	+ 3 %	12 %
3. Turto kokybė	13 %	+ 5 %	18 %
3.1. Neveiksnių paskolų ir viso paskolų	13 %	+ 5 %	18 %
4. Verslo modelis ir valdymas	13 %	+ 4 %	17 %
4.1. RWA / bendras turtas	6,5 %	+ 2 %	8,5 %
4.2. Turto grąža	6,5 %	+ 2 %	8,5 %
5. Galimi IGS nuostoliai	13 %	+ 4 %	17 %
5.1. Nesuvaržytas turtas / apdraustieji indėliai	13 %	+ 4 %	17 %
Suma	75 %	+ 25 %	100 %

2 scenarijus

Nėra vieno iš pagrindinių pereinamojo laikotarpio rizikos rodiklių (NSFR), ir į apskaičiavimo metodą papildomų rizikos rodiklių neįtraukiama. Mažiausias LCR koeficientas būtų 18%: bendras rizikos kategorijos „Likvidumas ir finansavimas“ koeficientas (9% + 9%) padidinamas dar 6% iki 24%; didžiausias šios kategorijos koeficientas nustatomas pagal 57 punktą. Kiti koeficientai paskirstomi tarp rizikos rodiklių panašiai, kaip aprašyta 1 scenarijaus atveju.

Rizikos rodiklis	Mažiausi koeficientai (1)	Lankstūs koeficientai (2)	Galutiniai koeficientai (1) + (2)
1. Kapitalas	18 %	+ 6 %	24 %
1.1. Sverto koeficientas	9 %	+ 3 %	12 %
1.2. Kapitalo padengimo rodiklis arba CET1	9 %	+ 3 %	12 %
2. Likvidumas ir finansavimas	18 %	+ 6 %	24 %
2.1. LCR	9 %	+ (6% + 9%)	24 %
2.2. NSFR	9 %	- 9 %	Netaikoma

3. Turto kokybė	13 %	+ 5 %	18 %
3.1. Neveiksnių paskolų ir viso paskolų	13 %	+ 5 %	18 %
4. Verslo modelis ir valdymas	13 %	+ 4 %	17 %
4.1. RWA / bendras turtas	6,5 %	+ 2 %	8,5 %
4.2. Turto grąža	6,5 %	+ 2 %	8,5 %
5. Galimi IGS nuostoliai	13 %	+ 4 %	17 %
5.1. Nesuvaržytas turtas / apdraustieji indėliai	13 %	+ 4 %	17 %
Suma	75 %	+ 25 %	100 %

3 scenarijus

Taikant apskaičiavimo metodą naudojami visi pagrindiniai rizikos rodikliai, bet IGS norėtų (5 %) padidinti vieno pagrindinio rodiklio (svertu rodiklio) koeficientą, nes, jos nuomone, šis rodiklis būtų labai naudingas prognozuojant įstaigų narių žlugimą. Be to, IGS ketina įtraukti du papildomus rizikos rodiklius (vienas su 3 % koeficientu rizikos kategorijoje „Turto kokybė“, o antras su 5 % koeficientu rizikos kategorijoje „Verslo modelis ir valdymas“). Likusieji 12 % lanksčių koeficientų paskirstoma tarp visų kitų pagrindinių rizikos rodiklių taip, kad būtų išlaikytas prie šių rodiklių priskirtų mažiausių koeficientų santykis.

Rizikos rodiklis	Mažiausi koeficientai (1)	Lankstūs koeficientai (2)		Galutiniai koeficientai (1) + (2)
1. Kapitalas	18 %	+ 5 %	+ 3 %	26 %
1.1. Svertu koeficientas	9 %	+ 5 %		14 %
1.2. Kapitalo padengimo rodiklis arba	9 %		+ 3 %	12 %
2. Likvidumas ir finansavimas	18 %		+ 3 %	21 %
2.1. LCR	9 %		+ 1,5 %	10,5 %
2.2. NSFR	9 %		+ 1,5 %	10,5 %
3. Turto kokybė	13 %	+ 3 %	+ 2 %	18 %
3.1. Neveiksnių paskolų ir viso paskolų	13 %		+ 2 %	15 %
3.2. Papildomas rizikos rodiklis (1)	Netaikoma	+ 3 %		3 %
4. Verslo modelis ir valdymas	13 %	+ 5 %	+ 2 %	20 %
4.1. RWA / bendras turtas	6,5 %		+ 1 %	7,5 %
4.2. Turto grąža	6,5 %		+ 1 %	7,5 %
4.3. Papildomas rizikos rodiklis (2)	Netaikoma	+ 5 %		5 %
5. Galimi IGS nuostoliai	13 %		+ 2 %	15 %
5.1. Nesuvaržytas turtas / apdraustieji	13 %		+ 2 %	15 %
Suma	75 %	+ 13 %	+ 12 %	100 %

4 scenarijus

Taikant apskaičiavimo metodą naudojami visi pagrindiniai rizikos rodikliai, bet IGS taip pat norėtų įtraukti penkis papildomus rodiklius (po vieną rodiklį rizikos kategorijose „Kapitalas“, „Turto

kokybė“ ir „Galimi IGS nuostoliai“ ir du rodikliai rizikos kategorijoje „Verslo modelis ir valdymas“).
Prie rizikos rodiklių priskirti koeficientai pateikti toliau esančios lentelės pirmajame stulpelyje.

Rizikos rodiklis	Mažiausi koeficientai (1)	Lankstūs koeficientai (2)	Galutiniai koeficientai (1) + (2)
1. Kapitalas	18 %	+ 5 %	23 %
1.1. Sverto koeficientas	9 %		9 %
1.2. Kapitalo padengimo rodiklis arba CET1	9 %		9 %
1.3. Papildomas rizikos rodiklis (1)	Netaikoma	+ 5 %	5 %
2. Likvidumas ir finansavimas	18 %		18 %
2.1. LCR	9 %		9 %
2.2. NSFR	9 %		9 %
3. Turto kokybė	13 %	+ 5 %	18 %
3.1. Neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio	13 %		13 %
3.2. Papildomas rizikos rodiklis (2)	Netaikoma	+ 5 %	5 %
4. Verslo modelis ir valdymas	13 %	+ 10 %	23 %
4.1. RWA / bendras turtas	6,5 %		6,5 %
4.2. Turto grąža	6,5 %		6,5 %
4.3. Papildomas rizikos rodiklis (3)	Netaikoma	+ 5 %	5 %
4.4. Papildomas rizikos rodiklis (4)	Netaikoma	+ 5 %	5 %
5. Galimi IGS nuostoliai	13 %	+ 5 %	18 %
5.1. Nesuvaržytas turtas / apdraustieji indėliai	13 %		13 %
5.3. Papildomas rizikos rodiklis (5)	Netaikoma	+ 5 %	5 %
Suma	75 %	+ 25 %	100 %

Rizikos rodiklių reikalavimai

61. Taikant apskaičiavimo metodą naudojami rizikos rodikliai turėtų aprėpti gana platų rizikos šaltinių spektrą.
62. Rizikos rodiklių atranka turėtų būti vykdoma atsižvelgiant į geriausią rizikos valdymo patirtį ir galiojančius rizikos ribojimo reikalavimus.
63. Kiekvienai įstaigai narei rizikos rodiklių vertės turėtų būti apskaičiuojamos atskirai.
64. Tačiau rizikos rodiklių vertę reikėtų apskaičiuoti konsoliduotu lygmeniu, jeigu valstybė narė įgyvendina Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 1 dalyje išdėstytą variantą leisti, kad centrinei įstaigai ir visoms centrinės įstaigos nuolat kontroliuojamoms kredito įstaigoms, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalyje, būtų bendrai taikomas rizikos koeficientas, konsoliduotai nustatytas tai centrinei įstaigai ir jos kontroliuojamoms įstaigoms.
65. Jeigu įstaigai narei individualiai leista nesilaikyti kapitalo ir (arba) likvidumo reikalavimų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 7, 8 ar 21 straipsnį, atitinkamus kapitalo / likvidumo rodiklius reikėtų apskaičiuoti konsoliduotu ar pusiau-konsoliduotu lygmeniu.
66. Tam tikro laikotarpio rizikos rodiklių vertėms apskaičiuoti IGS turėtų remtis:

- laikotarpio pabaigos vertė (pavyzdžiui, grynosiomis pajamomis, kurių vertė įtraukta į metinę gruodžio 31 d. pajamų ataskaitą) pajamų ataskaitos pozicijoms;
- ataskaitinio laikotarpio vidutine vertė (pavyzdžiui, bendro turto vidutine vertė nuo tam tikrų metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.) balanso pozicijoms.

IV dalis. Neprivalomi apskaičiavimo metodų elementai

(i) *Minimalus įnašas*

67. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 1 dalį valstybės narės gali nuspręsti, kad kredito įstaigos, neatsižvelgiant į jų apdraustųjų indėlių sumą, mokėtų minimalų įnašą.

68. Jeigu valstybė narė nusprendžia leisti įstaigoms narėms mokėti minimalų įnašą (MC), neatsižvelgiant į jų apdraustųjų indėlių sumą, individualiems įnašams apskaičiuoti turėtų būti taikoma ši modifikuota apskaičiavimo formulė:

- a. Kai visos įstaigos narės moka minimalius įnašus ir rizika pagrįstus įnašus:

$$C_i = MC + (CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu)$$

- b. Kai minimalius įnašus moka tik tos įstaigos narės, kurių metiniai rizika pagrįsti įnašai, apskaičiuoti pagal standartinę formulę (išdėstytą 35 punkte), būtų mažesni nei minimalaus įnašo suma:

$$C_i = \text{Max} \{MC ; (CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu)\}$$

kai:

C_i	=	„i“ įstaigos narės metinis įnašas,
MC	=	minimalus įnašas,
CR	=	įnašo norma (taikoma visoms įstaigoms narėms tam tikrais metais),
ARW_i	=	„i“ įstaigos narės bendrasis rizikos koeficientas,
CD_i	=	„i“ įstaigos narės apdraustieji indėliai,
μ	=	koregavimo koeficientas (taikomas visoms įstaigoms tam tikrais metais).

69. Nustatydamos minimalų įnašą, kompetentingos valdžios institucijos ir paskirtos valdžios institucijos turėtų tinkamai atsižvelgti į su fiksuotų įnašų nustatymu susijusią neatsakingo elgesio riziką ir riziką, kad gali atsirasti kliūčių patekti į bankų paslaugų rinką.

(ii) *Sumažinti nuo IGS atskirtos IUS narių įnašai*

70. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 1 dalį valstybės narės gali nuspręsti, kad IUS nariai mokėtų mažesnius įnašus į IGS. Kaip nustatyta Direktyvos 2014/49/ES 12 konstatuojamojoje dalyje, šis variantas buvo numatytas siekiant pripažinti „sistemas, kurios apsaugo pačią kredito įstaigą ir visų pirma užtikrina jos likvidumą ir mokumą“.

71. Jeigu valstybė narė nusprendžia pasirinkti šį variantą, įstaigos, kuri taip pat yra atskiros IUS narė, bendrasis rizikos koeficientas (ARW) gali būti sumažintas atsižvelgiant į IUS užtikrinamas papildomas apsaugos priemonės. Šiuo atveju koeficientą reikėtų mažinti įtraukiant papildomą

rizikos rodiklį, susijusį su naryste IUS, į apskaičiavimo metodo rizikos kategoriją „Verslo modelis ir valdymas“. Narystės IUS rodiklis turėtų atspindėti papildomą mokumo ir likvidumo apsaugą, kurią sistema suteikia nariui, atsižvelgiant į tai, ar IUS *ex ante* lėšų suma, kurią galima nedelsiant panaudoti rekapitalizavimo ir likvidumo finansavimo tikslais siekiant padėti nukentėjusiai įstaigai, jeigu jai kyla problemų, yra pakankamai didelė užtikrinti tai įstaigai patikimą ir veiksmingą pagalbą. Taip pat gali būti atsižvelgiama į papildomus finansavimo įsipareigojimus, vykdomus pagal pareikalavimą ir paremtus likvidumo rezervais, kuriuos IUS nariai turi IUS centrinėse įstaigose. IUS finansavimo lygį reikėtų vertinti atsižvelgiant į IUS įstaigos narės bendrą turėtą.

(iii) IGS lėšų panaudojimas siekiant užkirsti kelią žlugimui

72. Jeigu valstybė narė leidžia IGS ir oficialiai IGS pripažintai IUS naudoti turimus finansinius išteklius alternatyvioms priemonėms įgyvendinti siekiant užkirsti kelią kredito įstaigos žlugimui, tokia IGS į savo riziką pagrįstą apskaičiavimą remiantis įstaigos pagal riziką įvertintu turto gali įtraukti papildomą rodiklį. Šiuo atveju būtų taikoma tokia formulė:

$$C_i = CR \times ARW_i \times (CD_i + A) \times \mu$$

kai A – tai „i“ įstaigos pagal riziką įvertinto turto suma.

73. Prieš IGS įtraukiant tokį papildomą rodiklį, vykdydamos 14 punkte minėtą patvirtinimo procedūrą kompetentingos valdžios institucijos turėtų įvertinti, ar jo įtraukimas proporcingas rizikai, kad gali prireikti didesnės nei apdraustųjų indėlių užtikrinimo sumos, kad būtų užkirstas kelias įstaigų žlugimui.

(iv) Mažos rizikos sektoriai

74. Pagal Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio 1 dalį valstybės narės gali numatyti mažesnius įnašus mažos rizikos sektoriams, kurie reglamentuojami nacionalinės teisės.

75. Jeigu reglamentuodama valstybė narė nustato apribojimus tam tikro sektoriaus įstaigoms, ir dėl to labai sumažėja žlugimo tikimybė, šių įstaigų įnašai į IGS gali būti proporcingai mažinami pateikiant pakankamą pagrindimą.

76. Mažos rizikos sektorių įstaigų įnašus turėtų būti leidžiama mažinti remiantis empiriniais įrodymais, kad tuose mažos rizikos sektoriuose žlugimo atvejų nuolat mažiau nei kituose sektoriuose. Susitarimą dėl sumažintų įnašų turėtų sudaryti kompetentinga valdžios institucija kartu su paskirta valdžios institucija, pasitarusios su IGS.

77. Toks sumažinimas užtikrinamas į apskaičiavimo metodą įtraukiant papildomą rizikos rodiklį į rizikos kategoriją „Verslo modelis ir valdymas“.

III antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

78. Kompetentingos valdžios institucijos ir paskirtos valdžios institucijos turėtų įgyvendinti šias gaires įtraukdamos jas į savo priežiūros procesus ir tvarkas iki 2015 m. pabaigos. Po tos datos IGS renkami įnašai turėtų atitikti šias gaires.

79. Tačiau pagal Direktyvos 2014/49/ES 20 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą jei atitinkamos valdžios institucijos nustato, kad IGS ne vėliau kaip 2015 m. liepos 3 d. dar negali laikytis Direktyvos 2014/49/ES 13 straipsnio, šios gairės turėtų įsigalioti iki šių valdžios institucijų nustatytos naujos datos, bet ne vėliau kaip 2016 m. gegužės 31 d.

1 priedas. Bendrųjų rizikos koeficientų apskaičiavimo ir rizikos klasių nustatymo metodai

(i) „Intervalų“ metodas

Individualūs rizikos rodikliai

1. Taikant „intervalų“ metodą kiekvienam rizikos rodikliui reikėtų nustatyti fiksuotą intervalų skaičių nustatant kiekvieno intervalo viršutinę ir apatinę ribas. Kiekvienam rizikos rodikliui turėtų būti nustatyti bent du intervalai. Intervalais turėtų būti nusakomi įvairūs įstaigų narių keliamos rizikos lygmenys (pavyzdžiui, didelė, vidutinė, maža rizika) vertinant pagal tam tikrus rodiklius.
2. Kiekvienam intervalui turėtų būti priskirta individuali rizikos vertė (IRS). Jeigu rizikos rodiklio vertė didesnė (mažesnė) nei didžiausio (mažiausio) intervalo viršutinė (apatinė) riba, ją reikėtų pripažinti didžiausio (mažiausio) intervalo IRS.
3. Intervalų ribas reikėtų nustatyti santykiniu ar absoliučiu pagrindu:
 - santykiniu pagrindu įstaigų narių IRS priklauso nuo jų santykinės rizikos pozicijos palyginti su kitomis įstaigomis; šiuo atveju įstaigos lygiai paskirstomos tarp rizikos intervalų, t. y. panašaus rizikos pobūdžio įstaigos gali atsidurti skirtinguose intervaluose;
 - absoliučiu pagrindu intervalų ribos nustatomos taip, kad atspindėtų konkretaus rodiklio rizikingumą; šiuo atveju visos įstaigos gali atsidurti tame pačiame intervale, jeigu jų rizikingumo lygis panašus.
4. Kiekvienam rizikos rodikliui absoliučiu pagrindu nustatytos intervalų ribos turėtų užtikrinti, kad įstaigų narių suskirstymas būtų pakankamas ir prasmingas. Kalibruojant ribas reikėtų atsižvelgti, jei tokie yra, į įstaigoms narėms taikomus reguliavimo reikalavimus ir istorinius duomenis apie rodiklio vertes. IGS neturėtų kalibruoti ribų taip, kad visos įstaigos narės, neatsižvelgiant į reikšmingus skirtumus srityje, kuri vertinama taikant konkretų rizikos rodiklį, būtų priskirtos prie to paties intervalo.
5. Kiekvieno rizikos rodiklio intervalų IRS turėtų būti nuo 0 iki 100 (0 – mažiausia rizika, o 100 – didžiausia rizika).

4 langelis. Intervalų verčių nustatymo pavyzdžiai pagal rizikos rodiklių tipus

Toliau pateikti pavyzdžiai rodo, kaip reikėtų priskirti individualias rizikos vertes (IRS) nuo 0 iki 100 įvairiems skirtingų rizikos rodiklių tipų intervalams.

1 scenarijus

Penki intervalai; rizikos rodiklis, kurio didesnės vertės rodo didesnę riziką (pavyzdžiui, neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis)

Intervalai	Ribos	IRS
1 intervalas	< 2 %	0
2 intervalas	≤ 2–3,5 % <	25
3 intervalas	≤ 3,5–5 % <	50
4 intervalas	≤ 5–7 % <	75
5 intervalas	≥ 7 %	100

2 scenarijus

Trys intervalai; rizikos rodiklis, kurio didesnės vertės rodo didesnę riziką (pavyzdžiui, neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis)

Intervalai	Ribos	IRS
1 intervalas	< 2 %	0
2 intervalas	≤ 2–7 % >	50
3 intervalas	≥ 7 %	100

3 scenarijus

Keturi intervalai; rizikos rodiklis, kurio didesnės vertės rodo mažesnę riziką (pavyzdžiui, likvidumo rodiklis)

Intervalai	Ribos	IRS
1 intervalas	> 60 %	0
2 intervalas	< 40–60 % ≤	33
3 intervalas	< 20–40 % ≤	66
4 intervalas	≤ 20 %	100

4 scenarijus

Du intervalai; rizikos rodiklis, kurio dvinarės vertės gali būti neutralios ar neigiamos vertinant rizikos pobūdį (pavyzdžiui, pernelyg didelio balanso augimo rodiklis)

Intervalai	Ribos	IRS
1 intervalas	< 15 %	50
2 intervalas	≥ 15 %	100

5 scenarijus

Du intervalai; rizikos rodiklis, kurio dvinarės vertės gali būti teigiamos ar neigiamos vertinant rizikos pobūdį (pavyzdžiui, įstaiga mažos rizikos sektoriuje, reguliuojamame pagal nacionalinę teisę, turėtų būti laikoma mažiau rizikinga, o mažos rizikos-sektoriams nepriklausančios įstaigos turėtų būti laikomos vidutinės rizikos įstaigomis).

Intervalai	Ribos	IRS
1 intervalas	Mažos rizikos sektoriaus įstaiga	0
2 intervalas	Mažos rizikos sektoriui nepriklausanti įstaiga	50

6 scenarijus

Trys intervalai; rizikos rodiklis, kurio rezultatai aiškinami nestandartiškai (pavyzdžiui, turto grąža),

kai ir rodiklio neigiamos vertės (nuostoliai), ir jo perteklių rodančios vertės gali reikšti, kad įstaigos rizikos pobūdis didelis.

Intervalai	Ribos	IRS
1 intervalas	$\leq 0-2\% \leq$	0
2 intervalas	$< 2-15\% \leq$	50
3 intervalas	$< 0\%$ arba $> 15\%$	100

Įsidėmėkite, kad 1–4 scenarijų pavyzdžiai rodo linijinį individualių rizikos verčių (IRS) priskyrimą intervalams (pavyzdžiui, 0–33–66–100). Tai nėra bendrasis reikalavimas, ir kai kuriems rizikos rodikliams gali prireikti IRS nuo 0 iki 100 paskirstyti nesimetriškai (pavyzdžiui, 0 – 25 – 50 – 90 – 100), siekiant tinkamai atspindėti atvejus, kai įstaigos rizika labai padidėja rodiklio vertei pasiekus tam tikrą ribą.

Bendroji rizikos vertė (ARS)

- Kiekvieną „i“ įstaigos IRS reikėtų dauginti iš rodiklio koeficiento (IW_i), priskirto konkrečiam rizikos rodikliui. Paskui turėtų būti sumuojama iki bendrosios rizikos vertės (ARS_i) remiantis aritmetiniu vidurkiu.
- Kiekvienam „i“ rodikliui priskirti koeficientai (IW_i) turėtų būti vienodi visoms įstaigoms ir kalibruojami atliekant priežiūrinį vertinimą ir (arba) naudojant istorinius įstaigų žlugimo duomenis.
- Aprašyto modelio struktūra galėtų būti tokia:

Rizikos rodiklis	Rodiklio koeficientas	Intervalai	Individualios rizikos vertės (IRS)
Rodiklis A_1	IW_1	A_1	IRS_{A_1}
		B_1	IRS_{B_1}
	
		M_1	IRS_{M_1}
Rodiklis A_2	IW_2	A_2	IRS_{A_2}
		B_2	IRS_{B_2}
	
		M_2	IRS_{M_2}
...
Rodiklis A_n	IW_n	A_n	IRS_{A_n}
		B_n	IRS_{B_n}
	
		M_n	IRS_{M_n}

- „i“ įstaigos bendroji rizikos vertė (ARS_i) turėtų būti apskaičiuojama kiekvienai įstaigai pagal šią formulę:

$$ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j * IRS_j$$

kai:

$$\sum_{j=1}^n IW_j = 100\%, \text{ ir}$$

$IRS_j = IRS_{X_j}$, kai kurioms X vertėms $\{A, B, \dots, M\}$ sekoje (t. y. A_j rodiklį atitinkantis intervalas)

Bendrasis rizikos koeficientas (ARW)

10. Kiekvienas ARS_i turėtų turėti atitinkamą bendrąjį rizikos koeficientą (ARW_i), kurį reikėtų naudoti individualios įstaigos narės įnašui apskaičiuoti (C_i) pagal šių gairių 35 punkte pateiktą įnašo apskaičiavimo formulę.

Rizikos klasės

11. ARW gali būti apskaičiuojamas taikant intervalų metodą, kai ARS intervalai nustatomi taip, kad atitiktų tam tikrą rizikos klasę ir ARW (žr. lentelę toliau).

Rizikos klasė	Bendrosios rizikos vertės (ARS) ribos	Bendrasis rizikos koeficientas (ARW)
1	$a_1 \leq a_2$	ARW_1
2	$a_3 \leq a_4$	ARW_2
3	$a_5 \leq a_6$	ARW_3
...

12. Rizikos klasių skaičius turėtų būti proporcingas IGS įstaigų narių skaičiui ir įvairovei. Tačiau rizikos klasių turėtų būti bent keturios. Turėtų būti bent viena rizikos klasė vidutinės rizikos įstaigoms narėms, bent viena rizikos klasė mažos rizikos narėms ir bent dvi rizikos klasės didelės rizikos įstaigoms.

5 langelis. Pavyzdys: bendrųjų rizikos koeficientų taikymas įstaigoms

Šiuo pavyzdžiu vaizduojama, kaip galima būtų priskirti bendrąjį rizikos koeficientą (ARW) įstaigoms narėms remiantis bendrosiomis rizikos vertėmis ir darant prielaidą, kad yra keturios rizikos klasės su rizikos koeficientais (75 %, 100 %, 125 % ir 150 %), priskiriamais prie kiekvienos klasės taip:

Rizikos klasė	ARS ribos	ARW
1	< 40	75 %
2	≤ 40–55 <	100 %
3	≤ 55–70 <	125 %
4	≥ 70	150 %

Pavyzdžiui, jeigu tam tikros įstaigos ARS yra 62, tokia įstaiga turėtų būti priskiriama prie trečiosios rizikos klasės, o jos ARW turėtų būti 125 %.

(ii) „Slankiosios skalės“ metodas*Individualūs rizikos rodikliai*

13. Taikant šį metodą kiekvienai įstaigai bus apskaičiuojama individuali rizikos vertė (IRS_j) pagal kiekvieną rizikos rodiklį A_j . Kiekvienam rodikliui reikėtų nustatyti viršutinę ir apatinę ribas, a_j ir b_j . Jeigu didesnė rodiklio vertė nurodo, kad įstaigos rizika didesnė, ir rodiklis viršija viršutinę ribą, IRS_j bus fiksuotos 100 vertės. Panašiai, kai rodiklio vertė mažesnė už apatinę ribą, IRS_j bus 0. Taip pat, jeigu mažesnė rodiklio vertė nurodo, kad įstaigos rizika didesnė, ir rodiklis yra mažesnis už apatinę ribą, IRS_j bus fiksuotos 100 vertės. Panašiai, kai rodiklio vertė viršija viršutinę ribą, IRS_j bus 0.
14. Jeigu rodiklio vertė yra tarp nustatytų ribų, IRS_j vertė bus tarp 0 ir 100. Kiekvienai IRS_j nustatytas rizikos koeficientas, naudojamas kiekvienos „i“ įstaigos bendrajai rizikos vertei apskaičiuoti (ARS_i). Šiame modelyje ARS_i savaime visada bus tarp 0 ir 100.
15. Kiekvienam rizikos rodikliui nustatant viršutinę ir apatinę intervalų ribas a_j ir b_j reikėtų užtikrinti, kad įstaigų narių suskirstymas būtų pakankamas ir prasmingas. Kalibruojant šias ribas reikėtų atsižvelgti, jei yra, į įstaigoms narėms taikomus reguliavimo reikalavimus ir ankstesnius duomenis apie rodiklio vertes. IGS neturėtų kalibruoti viršutinės ir apatinės ribų taip, kad visų įstaigų narių vertės, neatsižvelgiant į reikšmingus skirtumus srityje, kuri vertinama taikant konkretų rizikos rodiklį, būtų nuolat mažesnės nei apatinė riba arba didesnės nei viršutinė riba.
16. Aprašyto modelio struktūra galėtų būti tokia:

Rizikos rodiklis	Rodiklio koeficientas	Viršutinė riba	Apatinė riba	Individualios rizikos vertės (IRS)
Rodiklis A_1	IW_1	a_1	b_1	IRS_1
Rodiklis A_2	IW_2	a_2	b_2	IRS_2
...
Rodiklis A_n	IW_n	a_n	b_n	IRS_n

kai:

$$\sum_{j=1}^n IW_j = 100\%.$$

17. Kiekvieno rizikos rodiklio A_j vertė atitiks galutinę vertę (IRS_j), nustatomą taip:

$$IRS_j = \begin{cases} 100 & \text{if } A_j > a_j \\ 0 & \text{if } A_j < b_j \\ \frac{A_j - b_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{if } b_j \leq A_j \leq a_j \end{cases}$$

, kai $j = 1 \dots n$

arba

$$IRS_j = \begin{cases} 0 & \text{if } A_j > a_j \\ 100 & \text{if } A_j < b_j \\ \frac{a_j - A_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{if } b_j \leq A_j \leq a_j \end{cases}$$

, kai $j = 1 \dots n$

Bendroji rizikos vertė (ARS)

18. „i“ įstaigos bendroji rizikos vertė (ARS_i) apskaičiuojama kaip $ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j * IRS_j$.

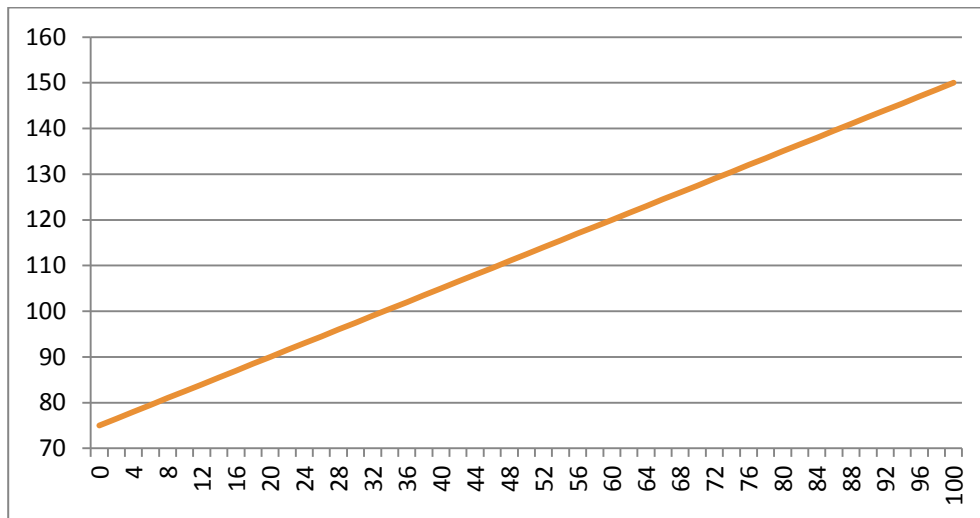
Bendrasis rizikos koeficientas (ARW)

19. ARS_i turėtų būti išreiškiama kaip bendrasis rizikos koeficientas (ARW_i) taikant „slankiosios skalės“ metodą pagal linijinę ar eksponentinę formulę.

20. ARS_i paversti ARW_i galima naudoti šią linijinę formulę:

$$ARW_i = \beta + (\alpha - \beta) * ARS_i / 100$$

Pagal šį metodą ARW_i , siejamas su ARS_i , linijinis; nustatytos viršutinė ir apatinė ribos, α ir β , pavyzdžiui, atitinkamai 150 % ir 75 %. Jeigu tam tikros įstaigos ARS_i yra 100 (didžiausia rizikos vertė), atitinkamas rizikos koeficientas bus α , didžiausias rizikos koeficientas. Panašiai, jeigu ARS_i yra 0, atitinkamas rizikos koeficientas bus β , mažiausias rizikos koeficientas. Toliau pateiktame grafike pavaizduotas pasiūlytos formuliuotės linijinis pobūdis.

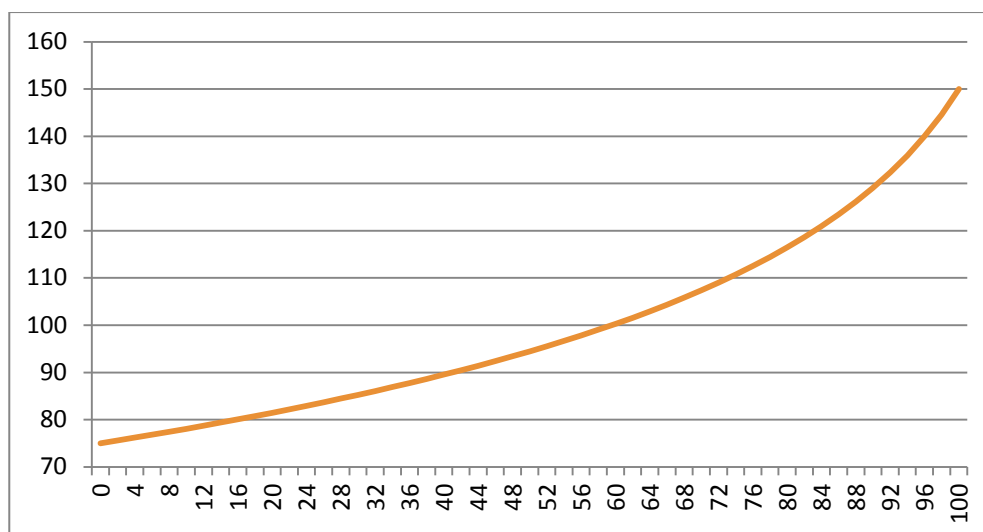
21. ARS_i paversti ARW_i galima naudoti šią eksponentinę formulę:

▼C1

$$ARW_i = \beta + (\alpha - \beta) * (1 - \log_{10}(10 - 9 * (\frac{ARS_i}{100})))$$

▼Q

Pagal šį metodą ARW_i, siejamas su ARS_i, eksponentinis; nustatytos viršutinė ir apatinė ribos, α ir β , pavyzdžiui, 150 % ir 75 %. Jeigu tam tikros įstaigos ARS_i yra 100 (didžiausia rizikos vertė), atitinkamas rizikos koeficientas bus α , didžiausias rizikos koeficientas. Panašiai, jeigu ARS_i yra 0, atitinkamas rizikos koeficientas bus β , mažiausias rizikos koeficientas. Toliau pateiktame grafike pavaizduotas pasiūlytos formulės nelinijinis pobūdis, taigi kai įstaiga yra rizikos skalės viršutinėje dalyje, jos įnašas padidėja. Pagal šią formulę įstaigos labiau skatinamos įgyti mažesnę rizikos vertę palyginti su linijiniu metodu. Į apskaičiavimo metodą taip pat galima įtraukti kitus nelinijinius metodus, ne tik šiame priede pristatytą logaritminį metodą.

2 priedas. Pagrindinių rizikos rodiklių aprašymas

Rodiklio pavadinimas	Formulė / aprašymas	Pastabos	Ženklas
1. Kapitalas			
1.1. Sverto koeficientas	$\frac{1 \text{ lygio kapitalas}}{\text{Bendras turtas}}$ <p>Šią formulę reikėtų pakeisti sverto koeficientu, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 575/2013, kai tik jis visiškai įsigalios.</p>	Sverto koeficiento tikslas – įvertinti kapitalo poziciją, neatsižvelgiant į turto vertinimą pagal riziką.	(-) Didesnė vertė reiškia mažesnę riziką
1.2. Kapitalo padengimo rodiklis	$\frac{\text{Tikrasis CET1 rodiklis}}{\text{Reikalaujamas CET1 rodiklis}}$ <p>arba</p> $\frac{\text{Tikrosios nuosavos lėšos}}{\text{Reikalaujamos nuosavos lėšos}}$	Kapitalo padengimo rodikliu vertinamas tikrasis kapitalas, kurį turi įstaiga narė, atskaičius jai taikomus bendro kapitalo reikalavimus, įskaitant papildomas nuosavas lėšas, kurių reikalaujama pagal Direktyvos 2013/36/ES 104 straipsnio 1 dalies a punktą.	(-) Didesnė vertė reiškia mažesnę riziką
1.3. Bendras 1 lygio nuosavas kapitalas (CET1 rodiklis)	$\frac{\text{Bendras 1 lygio nuosavas kapitalas}}{\text{pagal riziką įvertintas turtas}}$ <p>kai: „pagal riziką įvertintas turtas“ – tai bendra rizikos pozicijos suma, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92 straipsnio 3 dalyje.</p>	CET1 rodiklis rodo įstaigos turimo kapitalo sumą. Didelė rodiklio vertė rodo gerą galimybę padengti nuostolius-, ji gali sumažinti su įstaigos verslo veikla susijusią riziką.	(-) Didesnė vertė reiškia geresnę gebėjimą mažinti riziką
2. Likvidumas ir finansavimas			
2.1. Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (LCR)	LCR rodiklis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 575/2013, kai tik jis visiškai įsigalios.	LCR rodiklio tikslas – įvertinti įstaigos gebėjimus vykdyti jos trumpalaikius skolinius įsipareigojimus suėjus jų terminui. Kuo didesnė rodiklio vertė, tuo didesnė mokumo atsarga įsipareigojimams vykdyti ir nenumatytiems likvidumo trūkumams įveikti.	(-) Didesnė rodiklio vertė reiškia mažesnę riziką
2.2. Grynasis stabilus finansavimo rodiklis (NSFR)	NSFR rodiklis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 575/2013, kai tik jis visiškai įsigalios.	NSFR rodiklio tikslas – įvertinti įstaigos gebėjimus laiku išpirkti savo turtą ir įsipareigojimus. Kuo didesnė rodiklio vertė, tuo	(-) Didesnė rodiklio vertė reiškia

		geresni gebėjimai atitikti išpirkimo terminus ir tuo mažesnė finansavimo rizika.	mažesnę riziką
2.3. Likvidumo rodiklis (nacionalinė apibrėžtis)	<p style="text-align: center;"><u>Likvidus turtas</u> <u>Bendras turtas</u></p> <p>kai:</p> <p>„likvidus turtas“ – kaip apibrėžta nacionalinės teisės aktuose kredito įstaigų priežiūros srityje (įsigaliojus turėtų būti pakeista LCR rodikliu).</p>	Laikinasis rodiklis. Likvidumo rodiklio tikslas – įvertinti įstaigos gebėjimus vykdyti jos trumpalaikius skolinius įsipareigojimus suėjus jų terminui. Kuo didesnė rodiklio vertė, tuo didesnė mokumo atsarga įsipareigojimams vykdyti ir nenumatytiems likvidumo trūkumams įveikti.	(-) Didesnė vertė reiškia mažesnę riziką
3. Turto kokybė			
3.1. Neveikusių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis (neveikusių paskolų rodiklis)	<p style="text-align: center;"><u>Neveiksnios paskolos</u> <u>Visos paskolos ir skolos priemonės</u></p> <p>arba, tais atvejais, kai pagal nacionalinius apskaitos ar ataskaitų teikimo standartus įstaigos neprivalo teikti duomenų apie skolos priemones:</p> <p style="text-align: center;"><u>Neveiksnios paskolos</u> <u>Visos paskolos</u></p> <p>kai (abiem atvejais):</p> <p>„neveiksnios paskolos“ – kaip apibrėžta nacionalinės teisės aktuose kredito įstaigų priežiūros srityje. „Neveikusių paskolų“ duomenis reikėtų teikti atskaičius atidėjimus.</p>	Neveikusių paskolų rodiklis rodo įstaigos vykdomo skolinimo pobūdį. Didelė kredito nuostolių vertė paskolų portfelyje rodo, kad skolinama didelės rizikos segmentams (klientams).	(+) Didesnė vertė reiškia didesnę riziką
4. Verslo modelis ir valdymas			
4.1. Pagal riziką įvertinto turto (RWA) / bendro turto santykis	<p style="text-align: center;"><u>Pagal riziką įvertintas turtas</u> <u>Bendras turtas</u></p> <p>kai:</p> <p>„pagal riziką įvertintas turtas“ – tai bendra rizikos pozicijos suma, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92 straipsnio 3 dalyje</p>	RWA rodiklis rodo įstaigos vykdomo skolinimo pobūdį. Didelė vertė rodo, kad įstaiga dalyvauja didelės rizikos veikloje. Šiam rodikliui pagal gaires leidžiama naudoti kitokį įstaigų kalibravimą taikant pažangiuosius metodus (pavyzdžiui, IRB) arba standartizuotus metodus būtiniausiems nuosavų lėšų reikalavimams apskaičiuoti.	(+) Didesnė vertė reiškia didesnę riziką
4.2. Turto grąža		Turto grąžos rodikliu vertinamas įstaigos gebėjimas	(+) / (-) Neigiamos

	<u>Grynosios pajamos</u> <u>Bendras turtas</u>	<p>gauti pelno. Verslo modelis, kurį taikant gaunama didelė stabili grąža, susijęs su mažesne rizika. Tačiau netvarūs dideli turto grąžos lygiai taip pat siejami su didesne rizika. Įstaigos, kurių pelningumo lygis ribojamas pagal nacionalinės teisės ar jų įstatų nuostatas, neturėtų nukentėti dėl taikomo apskaičiavimo metodo.</p> <p>Kad nebūtų įtraukiami vienkartiniai įvykiai ir siekiant išvengti įnašų procikliškumo, reikėtų naudoti bent 2 metų vidurkį.</p>	<p>vertės reiškia didesnę riziką, bet didelę riziką gali reikšti ir per didelės vertės</p>
5. Galimi IGS nuostoliai			
<p>5.1. Nesuvaržytas turtas / apdraustieji indėliai</p>	<p><u>Bendras turtas – Suvaržytas turtas</u> <u>Apdraustieji indėliai</u></p> <p>kai: „suvaržytas turtas“ – kaip apibrėžta EBI gairėse dėl suvaržyto ir nesuvaržyto turto atskleidimo</p>	<p>Šiuo rodikliu vertinamas tikėtino išmokų susigrąžinimo iš bankrutavusios įstaigos turto laipsnis, kai įstaiga pertvarkoma arba kai jai iškelta įprasta bankroto byla. Dėl įstaigos, kurios rodiklio vertė maža, IGS gali patirti didesnius tikėtinus nuostolius.</p>	<p>(-) Didesnė vertė reiškia mažesnę riziką</p>

3 priedas. Papildomų rizikos rodiklių aprašymas

1. Toliau pateiktas papildomų rizikos rodiklių sąrašas teikiamas tik kaip pavyzdys.
2. Jeigu duomenys apie tam tikrus toliau pateiktų formulių veiksnius neįtraukti į nacionalines finansinių ar reguliavimo ataskaitų teikimo formas, IGS gali naudoti ekvivalentiškus veiksnius pagal savo nacionalines formas.

Rodiklio pavadinimas	Formulė / aprašymas	Pastabos	Ženklas
3. Turto kokybė			
Restruktūrizavimo priemonių lygis	<p>pozicijos, kurioms taikomos <u>restruktūrizavimo priemonės</u> <u>Visos atitinkamos balanso priemonės</u></p> <p>kai: „pozicijos, kurioms taikomos restruktūrizavimo priemonės“ – kaip apibrėžta EBI gairėse dėl ataskaitų teikimo apie lengvatines ir neveiksnius pozicijas priežiūros institucijoms</p>	Šiuo rodikliu vertinama, kiek įstaigos partneriams leidžiama iš dalies keisti jų paskolų sutarčių sąlygas. Pagal šį rodiklį galima suprasti, kokia įstaigos pakantumo politika, ir jį galima lyginti su pačiu įsipareigojimų nevykdymo lygiu. Didelė šio rodiklio vertė atspindi žinomas įstaigos paskolų portfelio problemas arba galimą prastą kito turto kokybę.	(+) Didesnė vertė reiškia didesnę riziką
4. Verslo modelis ir valdymas			
Sektoriaus koncentracija paskolų portfelyje	<p>Pozicijos iš didžiausios <u>koncentracijos sektoriaus</u> <u>Visas paskolų portfelis</u></p>	Šio rodiklio tikslas – įvertinti didelių kredito nuostolių pasikartojimo riziką dėl tam tikro ūkio sektoriaus nuosmukio, kuris daro didelį poveikį įstaigai.	(+) Didesnė vertė reiškia didesnę riziką
Didelės pozicijos	<p><u>Didelės pozicijos</u> <u>Reikalavimus atitinkantis kapitalas</u></p> <p>kai: „didelės pozicijos“ – kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 575/2013; ir „reikalavimus atitinkantis kapitalas“ – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 71 punkte.</p>	Šio rodiklio tikslas – įvertinti didelių kredito nuostolių pasikartojimo riziką dėl tam tikros sandorio šalies ar susijusių sandorio šalių grupės įsipareigojimų nevykdymo.	(+) Didesnė vertė reiškia didesnę riziką
Pernelyg didelio balanso augimo rodiklis	<p>[Bendras T metų turtas – <u>Bendras (T – 1) metų turtas</u>] <u>Bendras (T – 1) metų turtas</u></p>	Šiuo rodikliu vertinamas įstaigos balanso augimo greitis. Netvarus didelis augimas gali būti didesnės rizikos požymis. Taip pat reikėtų įtraukti nebalansinius elementus ir jų augimą. Nustatant šio rodiklio	(+) Nustatytą pernellyg didelio augimo lygį viršijančios

		<p>ribas būtina nustatyti, koks augimo lygis laikytinas pernelyg rizikingu. Taip turėtų būti tinkamai atsižvelgta į ekonomikos augimą tam tikroje valstybėje narėje ar nacionaliniame bankų sektoriuje. Taikant šį rodiklį turėtų būti nustatytos specialios taisyklės naujoms įstaigoms, per pastaruosius kelerius metus dalyvavusioms susijungimo ir įsigijimo sandoriuose.</p> <p>Kad nebūtų įtraukiami vienkartiniai įvykiai apskaičiuojant įnašus, reikėtų naudoti pastarųjų 3 metų vidutinį augimą.</p>	vertės reiškia didesnę riziką
Kapitalo grąža	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Visas nuosavas kapitalas}}$	<p>Šis rodiklis rodo įstaigų gebėjimus gauti pelno akcininkams iš jų į įstaigą investuoto kapitalo. Verslo modelis, kurį taikant gaunama didelė stabili grąža, susijęs su mažesne žlugimo tikimybe. Tačiau netvarūs dideli kapitalo grąžos lygiai taip pat siejami su didesne rizika. Kai kurioms įstaigoms gali būti nustatyti pelningumo lygio apribojimai atsižvelgiant į jų nuosavybės struktūrą, taigi jos neturėtų nukentėti taikant šį apskaičiavimo metodą.</p> <p>Kad nebūtų įtraukiami vienkartiniai įvykiai ir siekiant išvengti procikliškumo apskaičiuojant įnašus, reikėtų naudoti bent 2 metų vidurkį.</p>	(-) / (+) Neigiamos vertės reiškia didesnę riziką. Tačiau pernelyg didelės vertės taip pat gali reikšti didelę riziką
Pagrindinių pajamų koeficientas	$\frac{\text{Pagrindinės pajamos}}{\text{Visas paskolų portfelis}}$ <p>kai: „pagrindinės pajamos“ gali būti apskaičiuojamos kaip (palūkanų pajamos + mokesčių ir komisinių pajamos + kitos veiklos pajamos) - (palūkanų išlaidos + mokesčių ir komisinių išlaidos + kitos veiklos išlaidos + administracinės išlaidos + nusidėvėjimas)</p>	<p>Pagrindinių pajamų rodikliu vertinami įstaigos gebėjimai gauti pelno iš pagrindinės veiklos. Verslo modelis, kurį taikant gaunamos didelės stabilios pajamos, susijęs su mažesne žlugimo tikimybe.</p> <p>Kad nebūtų įtraukiami vienkartiniai įvykiai ir siekiant išvengti procikliškumo apskaičiuojant įnašus, reikėtų naudoti bent 2 metų vidurkį.</p>	(-) Didesnė vertė reiškia mažesnę riziką
Sąnaudų ir pajamų santykis	$\frac{\text{Veiklos sąnaudos}}{\text{Veiklos pajamos}}$	Šiuo rodikliu vertinamas įstaigos išlaidų veiksmingumas. Neįprastai didelis santykis gali reikšti, kad įstaigos sąnaudos nekontroliuojamos, ypač jeigu tai	(+) / (-) Šio rodiklio pernelyg didelės vertės

		nustatytosios išlaidos (t. y. didesnė rizika). Labai mažas santykis gali reikšti, kad veiklos sąnaudos pernelyg mažos, kad įstaigoje būtų įgyvendinamos būtinos rizikos ir kontrolės funkcijos (t. y. tai taip pat rodo didesnę riziką).	reiškia didesnę riziką; tačiau ir pernelyg mažos vertės gali reikšti didesnę riziką
Nebalansiniai įsipareigojimai / bendras turtas	<u>Nebalansiniai įsipareigojimai</u> Bendras turtas	Didelės nebalansinės pozicijos rodo, kad įstaigos rizikos pozicija gali būti didesnė, nei matyti iš jos balanso.	(+) Didesnė vertė reiškia didesnę riziką
Valdymo kokybės ir vidaus valdysenos tvarkos kokybinis vertinimas	Atsižvelgiant į duomenų buvimą ir IGS veiklos pajėgumą, jos įstaigų narių kokybinių aspektų vertinimas gali būti grindžiamas šiais informacijos šaltiniais: <ul style="list-style-type: none"> - IGS parengti klausimynai įstaigų narių valdymo kokybei ir vidaus valdysenos tvarkai įvertinti; taip pat IGS vykdomos patikros vietoje ir (arba) ne vietoje; - išsamus įstaigų vidaus valdysenos vertinimas, išreikštas PTVP taškais; - išorės reitingas, suteikiamas pripažintos išorės kredito vertinimo institucijos visoms įstaigoms narėms. 	Tinkamai valdant kokybę ir įgyvendinant patikimą vidaus valdysenos tvarką galima sumažinti įstaigų narių patiriamą riziką ir žlugimo tikimybę. Kokybiniai rodikliai labiau orientuoti į ateitį nei apskaitos rodikliai ir suteikia svarbios informacijos apie įstaigos rizikos valdymo ir rizikos mažinimo metodus. Kad kokybės rodiklius būtų galima panaudoti taikant apskaičiavimo metodą, jie turi būti žinomi visoms IGS įstaigoms narėms. Be to, IGS turėtų stengtis užtikrinti teisingą ir objektyvų požiūrį į savo įstaigas nares ir kad kokybinis vertinimas būtų pagrįstas iš anksto nustatytais kriterijais. IGS metodika valdymo kokybei ir vidaus valdysenos tvarkai įvertinti turėtų aprėpti kriterijų sąrašą, kuris turėtų būti taikomas kiekvienai įstaigai narei.	(+) / (-) Kokybinis vertinimas gali būti ir teigiamas, ir neigiamas
Narystė IUS, kai IUS atskirta nuo IGS	<u>IUS turimos</u> <u>ex ante lėšos</u> IUS nario bendras turtas	Narystės IUS rodikliu vertinamas IUS <i>ex ante</i> finansavimo lygis. Dėl narystės IUS, kai visi kiti veiksniai vienodi, turėtų sumažėti įstaigos žlugimo rizika, nes sistema užtikrina visą savo narių balansų įsipareigojimų pusę. Tačiau tam, kad IUS apsauga būtų visiškai pripažinta, ji turi atitikti papildomas sąlygas, susijusias su <i>ex ante</i> finansavimo lygiu. Šį apytikslį papildomą rodiklį galima dar tikslinti, kad, be <i>ex ante</i> lėšų, jis atspindėtų turimus papildomus finansavimo įsipareigojimus pagal pareikalavimą, užtikrintus IUS narių IUS centrinėse	(-) Narystė IUS, kai <i>ex ante</i> finansavimo lygis didesnis, reiškia mažesnę riziką

		įstaigose turimais likvidumo rezervais.	
Sisteminis vaidmuo IUS, oficialiai pripažintoje IGS	Rodiklio vertės gali būti dvi: (i) įstaiga vaidina sisteminį vaidmenį IUS; arba (ii) įstaiga nevaidina sisteminio vaidmens IUS	Tai, kad įstaiga vaidina sisteminį vaidmenį IUS, pavyzdžiui, vykdydama svarbias funkcijas kitiems IUS nariams, reiškia, kad jos žlugimas gali turėti neigiamą poveikį kitų IUS narių gyvybingumui. Todėl IUS sisteminis narys turėtų mokėti didesnius įnašus į IGS dėl papildomos jo keliamos rizikos sistemai.	(+) Galimos tik dvinarės vertės: i) rodo didesnę riziką; ii) nerodo didesnės rizikos.
Mažos rizikos sektoriai	Rodiklio vertės gali būti dvi: (i) įstaiga priklauso mažos rizikos sektoriui, reglamentuojamam pagal nacionalinę teisę; arba (ii) įstaiga nepriklauso mažos rizikos sektoriui, reglamentuojamam pagal nacionalinę teisę	Įtraukiant šį rodiklį į apskaičiavimo metodą atsižvelgiama į tai, kad kai kurios įstaigos priklauso mažos rizikos-sektoriams, reglamentuojamiems pagal nacionalinę teisę. Manoma, kad tokios įstaigos turėtų būti laikomos mažiau rizikingomis apskaičiuojant įnašus į IGS.	(-) Galimos tik dvinarės vertės: i) rodo mažesnę riziką; ii) rodo vidutinę riziką.
5. Galimi IGS nuostoliai			
Įstaigos turimos nuosavos lėšos ir tinkami įsipareigojimai, viršijantys MREL	$\left[\frac{\text{Nuosavos lėšos ir tinkami įsipareigojimai}}{\text{Visi įsipareigojimai}} \right] - \text{MREL}$ <p>įskaitant nuosavas lėšas</p> <p>kai: „nuosavos lėšos“ – tai 1 ir 2 lygių kapitalo suma, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 118 punkte; „tinkami įsipareigojimai“ – kaip apibrėžta BCPD 2 straipsnio 1 dalies 71 punkte; „MREL“ – tai minimalus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimas, kaip apibrėžta BCPD 45 straipsnio 1 dalyje.</p>	Šiuo rodikliu vertinama įstaigos narės galimybė padengti nuostolius. Kuo didesnė įstaigos galimybė padengti nuostolius, tuo mažesni galimi IGS nuostoliai.	(-) Didesnė vertė reiškia mažesnę riziką

4 priedas. Metinių įnašų į IGS apskaičiavimo veiksmai

Surinkusi duomenis iš savo įstaigų narių, IGS turėtų atlikti šiuos veiksmus visų narių metiniams įnašams apskaičiuoti.

Veiksmas	Veiksmo aprašymas	Gairių nuostatos
1 veiksmas	Nustatyti metų tikslinį lygį	Gairių 37 punktą
2 veiksmas	Nustatyti įnašo normą (CR), taikomą visoms įstaigoms narėms tam tikrais metais	Gairių 39 punktą
3 veiksmas	Apskaičiuoti visų rizikos rodiklių vertes	Gairių 48–77 punktai (rodiklių reikalavimai); 2 ir 3 priedai (rodiklių formulės)
4 veiksmas	Priskirti individualias rizikos vertes (IRS) visiems kiekvienos įstaigos narės rizikos rodikliams	1 priedo 1–5 ir 13–17 punktai
5 veiksmas	Apskaičiuoti kiekvienos įstaigos bendrąją rizikos vertę (ARS) sumuojant visas IRS (remiantis aritmetiniu vidurkiu)	Gairių 41 ir 54–56 punktai (rodiklių koeficientų reikalavimai); 1 priedo 6–9 ir 18 punktai
6 veiksmas	Priskirti bendrąjį rizikos koeficientą (ARW) kiekvienai įstaigai narei (priskiriant įstaigą prie rizikos klasės) remiantis jos ARS	Gairių 43–45 punktai; 1 priedo 10–12 ir 19–21 punktai
7 veiksmas	Apskaičiuoti kiekvienos įstaigos narės nekoreguotus rizika pagrįstus įnašus padauginant įnašo normą (CR) iš įstaigos apdraustųjų indėlių (CD) ir ARW	Gairių 35 punktą
8 veiksmas	Susumuoti visų įstaigų narių nekoreguotus rizika pagrįstus įnašus ir nustatyti koregavimo koeficientą (μ)	Gairių 44 punktą
9 veiksmas	Pritaikyti koregavimo koeficientą (μ) visoms įstaigoms narėms ir apskaičiuoti koreguotus rizika pagrįstus įnašus	Gairių 44 punktą